БУТУН ДУН'Е ПРОЛЕТАРЛАРИ, БИРЛАШИНГИЗ!

ҚИЗИЛ ЎЗБЕКИСТОН

ЎЗБЕКИСТОН КОММУНИСТ (большевик)ЛАР ПАРТИЯСИ МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИ, ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ, ШАҲАР КОМИТЕТЛАРИ ВА ЎЗБЕКИСТОН ССР ОЛИЙ СОВЕТИНИНГ ОРГАНИ

№ 54 (6729)

15 МАРТ ШАНБА 1947 ЙИЛ

БАҲОСИ 20 ТИЙИН

БУГУНГИ СОНДА:

7 ноябрьга қадар йиллик планни бажарайлик. — ОКТЯБРЬ ОЛДИ СОЦИАЛИСТИК МУСОБАҚАСИГА ҚЎШИЛМАГАН БИРОНТА ФАБРИКА-ЗАВОД ҚОЛМАСИН! (1-нчи бет).

СССР Олий Совети Президиумининг Фармони (2-нчи бет).

ВКП(б) Марказий Комитети Пленуми қарорини ва ўртоқ Сталинга ёзилган мактубда олинган мажбуриятларни бажарамиз. — **Пахта ерлари яхши ўғитланиб, чуқур ҳайдалсин!** (2-нчи бет).

Ш. Рашидов. — Колхоз кадрлари блан ишлаш янги вазифалар даражасига кўтарилсин! (3-нчи бет).

Ташқи Ишлар Министрлари Кенгашида (3 ва 4-нчи бетлар).

Финляндия делегацияси Москвага келди (4-нчи бет).

Булғория ҳукуматининг Ташқи Ишлар Министрлари Кенгашига Мурожаати (4-нчи бет).

Бельгия ҳукумати исте'фо берди (4-нчи бет).

Ўзбекистон ССР Олий Советининг биринчи сессияси

13 мартда республикамиз пойтахти Тошкентда Ўзбекистон давлат ҳокимиятининг Олий органи Ўзбекистон ССР Олий Советининг II чақириқ биринчи сессияси очилди. Халқимиз сайлаб юборган шонли депутатлар Ўзбекистон Совет Социалистик Республикасининг бундан буён ҳам гуллаб яшнашига қаратилган жуда муҳим давлат аҳамиятига эга масалаларни муҳокама қилиш учун тўпландилар. Олий Совет сессиясига йиғилган халқ вакилларининг биринчи сўзи ғалабаларимизнинг ташкилотчиси, СССР халқларининг гениал доҳийси, Ўзбекистон ССР Олий Советининг биринчи депутати улуғ Сталинга қаратилди.

Ўзбекистон ССР Олий Советининг биринчи сессияси республикамиз ҳаётида катта аҳамиятга эга бўлган масалаларни, чунончи: Ўзбекистон ССР Олий Советининг доимий комиссияларини сайлаш; Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумини сайлаш; Ўзбекистон ССР ҳукуматини — Ўзбекистон ССР Министрлар Советини тузиш; Ўзбекистон ССР Олий Судини сайлаш; Ўзбекистон ССРнинг 1947 йил Давлат бюджетини тасдиқлаш каби масалаларни муҳокама қилади. Шубҳасиз сессия бу масалаларни ҳал қилишда халқимиздаги бирлик, якдилликни, большевиклар партиясига садоқат ва муҳаббатни ифода қилади.

Ўзбек халқи Ўзбекистон ССР Олий Советига сайлов ўтказилган унутилмас кунларда коммунистлар блан партиясизлар сталинча блокининг номзодлари учун якдиллик блан овоз бериб, большевиклар партиясига, Социалистик Ватанимизга, жонажонимиз улуғ Сталинга чексиз садоқати ва муҳаббатини намойиш қилган эди. Ўзбекистон меҳнаткашларининг 99.99 проценти сайловда қатнашди ва коммунистлар блан партиясизлар сталинча блокининг номзодлари учун сайловчиларнинг 99.86 проценти овоз берган эди. 400 сайлов округининг ҳаммасида Ўзбекистон ССР Олий Советига сайланган депутатларнинг барчаси коммунистлар блан партиясизлар блокининг номзодлари эди. Бу ғалаба — халқимизнинг ма'навий-сиёсий бирлиги мустаҳкамлигининг, халқлар ўртасидаги сталинча дўстликнинг, ўзбек халқининг большевиклар партияси теварагида, жонажон Сталин теварагида мустаҳкам жипслашганлигининг қудратли намойиши эди.

Ўзбекистон ССР Олий Советининг биринчи сессиясида ўзбек халқининг иродаси ила якдиллик блан сайланган халқ элчилари — 400 депутат мажлис қилмоқда ва жуда муҳим давлат аҳамиятига эга бўлган масалаларни муҳокама қилмоқда. Халқимиздаги якдиллик халқ депутатларининг масалаларни ҳал қилишдаги якдиллигида ифодаланмоқда.

Сессиянинг биринчи мажлисида ўзбек халқининг биринчи депутати улуғ устозимиз Иосиф Виссарионович Сталин номига юборилган мактубда бу якдиллик, партия ҳамда Ватанга бўлган садоқат, равшан ифода қилинди.

Ўзбекистон ССР Олий Советининг биринчи сессияси бутун мамлакатимиз, шу жумладан республикамиз меҳнаткашлари улуғ вазифаларни бажаришга бел боғлаган тарихий кунларда тўпланди. ВКП(б) Марказий Комитети Февраль пленумининг «Урушдан кейинги даврда қишлоқ хўжалигини юксалтириш тадбирлари ҳақида» чиқарган тарихий қарорини амалга ошириш, сталинча бешйиллик планнинг иккинчи йил топшириқларини Октябрьнинг 30 йиллиги байрамигача бажариш йўлида бошланиб кетган социалистик мусобақа, Ўзбекистон пахтакорларининг Улуғ Сталинга ёзган мактубларида олинган мажбуриятларни бажариш учун қилинаётган фидокорона ишлар, ўзбек халқи қандай зўр ғайрат ва баланд руҳ блан бу вазифаларни бажаришга киришганидан дарак беради.

«ВКП(б) Марказий Комитетининг Пленуми СССРнинг бутун халқ хўжалигини муваффақиятли суратда ривожлантириш ва халқнинг моддий аҳволини янада яхшилаш учун заруп шарт бўлмиш қишлоқ хўжалигини тезликда тиклаш ва ривожлантиришга ғоят катта аҳамият берди. Партия ва совет органлари, колхозчилар, совхоз ва МТС ишчилари, қишлоқ хўжалик мутахассислари, қишлоқ хўжалиги учун керакли буюртмаларни бажараётган саноат ишчилари ва инженер-техник ходимлари бугун давлатимиз учун ғоят муҳим бўлган ана шу вазифаларни бажаришга кўпроқ э'тибор қилишлари керак».

Иккинчи чақириқ Ўзбекистон ССР Олий Советининг биринчи сессияси ўзбек халқи партиямиз, улуғ Сталин томонидан қўйилган ана шундай улуғ вазифаларни бажаришга киришган тарихий кунларда тўпланди. Шунинг учун Олий Совет депутатлари СССР халқларининг доҳийси улуғ Сталинга юборган мактубларида бундай дедилар: «Қадрдон ўртоқ Сталин, ЎзССР Олий Совети бутун ўзбек халқи номидан Сизни ишонтириб айтадики, республикамиз меҳнаткашлари Совет Ўзбекистонининг халқ хўжалиги ва маданиятини ривожлантиришда янги ғалабаларга эришиш учун ва шу блан севикли Ватанимизнинг қудратини янада мустаҳкамлаш учун, меҳнаткашларнинг бадавлат ва маданий ҳаёт кечиришларини та'минлаш учун ўзларининг бутун куч ва ғайратларини сарф қиладилар».

Давлат ҳокимиятининг Олий органи — Олий Совет депутатларининг иродаси ўзбек халқи азму-қарорининг ифодасидир. Халқимиз бутун ўзбек халқи номидан ўртоқ Сталинни ишонтириб айтилган бу вазифаларни албатта бажаради. Бунга ҳеч шак-шубҳа йўқ.

Ўзбекистон ССР Олий Советининг Сессияси бўлаётган кунларда республикамизнинг барча шаҳарларида, районларида, колхоз, совхоз ва МТСларда, фабрика-заводларда ишчилар, колхозчилар, зиёлилар октябрь олди социалистик мусобақа байроғини баланд кўтариб, меҳнатда зўр муваффақиятларга эришмоқдалар. Халқимиз амалга ошириш лозим бўлган улуғ вазифаларни бажариш учун курашмоқда. Йиллик нормани октябрь 30 йиллиги кунига тўла бажариш учун қизиб кетган социалистик мусобақага ҳарбир ишчи, колхозчи, ҳарбир меҳнаткаш қўшилади. Улар сессия шарафига социалистик мусобақани қизитиб, стахановча вахтада турмоқдалар ва бу блан улуғ вазифаларни бажариш йўлида ўзларининг ҳиссаларини қўшмоқдалар.

Бутун ўзбек халқи Олий Совет Сессиясида ҳал қилинаётган масалаларни зўр э'тибор блан кузатмоқда. Ўзбек халқи ўзи сайлаган депутатларнинг халқ ишончига муносиб ишлаяжакларига, халқ ишончини оқлаяжакларига тўла ишонади. Республикамиз меҳнаткашлари ўз депутатларининг улуғ Сталинга мактуб ёзиб «Сизнинг халқ сайлаган элчиларнинг вазифалари катта эканлиги ҳақида берган йўл-йўриқларингизни доим эсда тутамиз ва Сизни ишонтириб айтамизки, сайловчиларнинг ишончини шараф блан оқлаймиз, большевиклар партияси ва совет ҳукумати томонидан олдимизга қўйилган вазифаларни барча меҳнаткашлар блан бирга бажарамиз», деб айтган қат'ий сўзларига маҳкам ишонади ва улуғ вазифаларни бажаришга ҳиммат блан киришади.

Яшасин республикамиз давлат ҳокимиятининг олий органи — Ўзбекистон ССР Олий Совети!

Халқимизнинг асл фарзандлари бўлган Ўзбекистон ССР Олий Советининг депутатларига қизғин салом!

Умумхалқ депутати — Ўзбекистон ССР Олий Советининг биринчи депутати, ғалабаларимизнинг буюк ташкилотчиси, жонажон отамиз, устозимиз улуғ Сталинга шон-шарафлар бўлсин!

ДАЛА ИШЛАРИ ДАВРИДА КОЛХОЗЧИЛАРГА ВА МТС ИШЧИЛАРИГА ҚАНДАЙ ХИЗМАТ КЎРСАТИЛАДИ

Центросоюз кўклам ва ёзги дала ишлари даврида колхозчилар ҳамда МТС ишчиларига хизматни яхшилаш тўғрисида республика, ўлка ва область матлубот жамиятлари союзларига йўл-йўриқ берди.

Ҳарбир районда дўконлар очилиши ва энг зарур молларни аравада ҳамда кўтариб юриб сотиш ташкил қилиниши керак. Матлубот кооперациясига далада умумий овқатланишни йўлга қўйишда колхоз ва МТСларга ёрдам бериш таклиф этилди.

Центросоюзнинг савдо ташкилотлари деҳқончилик районларига паншаха, белкурак, от асбоблари ва бошқа шу каби молларни жўната бошлади.

Бундан ташқари, ҳарбир район матлубот жамиятига ўз қарамоғидаги корхоналарда тегишли асбоблар ишлабчиқариш юзасидан ҳам топшириқ берилади. (ТАСС).

ЎЗБЕКИСТОН ССР ОЛИЙ СОВЕТИ БИРИНЧИ СЕССИЯСИНИНГ МАЖЛИСИ ТЎҒРИСИДА

Бугун, 15 март кечқурун соат 6 да, Ҳукумат Уйида, Ўзбекистон ССР Олий Советининг мажлислар залида, Ўзбекистон ССР Олий Советининг мажлиси бўлади.

7 НОЯБРЬГА ҚАДАР ЙИЛЛИК ПЛАННИ БАЖАРАЙЛИК!

Октябрь олди социалистик мусобақасига қўшилмаган биронта фабрика-завод қолмасин!

5 ОКТЯБРЬГАЧА ЙИЛЛИК ПЛАННИ БАЖАРАМИЗ

(«Қизил Ўзбекистон»нинг Самарқанд область мухбиридан).

Самарқанд корхоналарининг ишчилари ленинградлилар чақириғига ишлабчиқаришда янги-янги муваффақиятларга эришиш блан жавоб бермоқдалар.

Кинап заводининг коллективи ўтган йил планини муддатидан олдин — 23 октябрьдаёқ бажарган эди. Бу йил эса, Сталинча тўртинчи бешйилликнинг иккинчи йили планини муддатидан олдин 5 октябрьда бажариш мажбуриятини олди. Завод коллективи ўз мажбуриятини бажариш учун ғайрат блан ишламоқда. Февраль ойи плани муддатидан олдин бажарилди. Март ойи планини ҳам муддатидан олдин бажариш учун тегишли тадбирлар кўрилмоқда.

«Красний двигатель» заводининг ишчи-хизматчилари ҳам йиллик планини Улуғ Октябрь социалистик революциясининг 30 йиллиги кунигача бажариш, маҳсулот таннархини 15 процент пасайтириш, янгидан 600 та ишчи тайёрлаш, ишчи ва хизматчилар учун 7 та янги уй қуриб бериш ва шу каби бошқа кўпгина мажбуриятлар олдилар. Завод коллективи сайлов олди мусобақасида қўлга киритилган муваффақиятларни мустаҳкамлаб, ўз ишини янада яхшиламоқда. Чунончи, тракторлар ва деҳқончилик машиналари учун запас қисмлар тайёрлаш сур'ати тобора ошмоқда.

Самарқанддаги бошқа барча фабрика-завод коллективлари ҳам Октябрь олди социалистик мусобақасини кундан-кунга қизитмоқдалар.

Ғ. АШУРОВ.

УЛУҒ БАЙРАМНИ ЯНГИ ҒАЛАБАЛАР БЛАН КУТИБ ОЛАМИЗ

УРГАНЧ, («Қизил Ўзбекистон» мухбиридан).

Ленинград корхоналари коллективларининг мурожаати Хоразм областидаги барча завод, фабрика ва ҳунармандчилик артелларида қизғин муҳокама қилинмоқда. Урганч пахта тозалаш заводининг коллективи ленинградлилар чақириғига жавобан, 1947 йил планини улуғ байрам кунигача бажариш мажбуриятини олдилар. Заводнинг смена бошлиғи, ЎзССР Олий Советининг депутати Йўлдош Қаландаров бу мажбуриятни бажариш мақсадида, ишлабчиқаришнинг технология жараёнларини яхшилаш, машиналарнинг унумини ошириш каби чоралар кўрди ва ишчилар ўртасида бошланган социалистик мусобақага ўзи бошчилик қилмоқда. У ўз сменасида меҳнат унумини 15 процент ошириш, материалларни 15 процент, ёқилғини 10 процент тежаш ва шу блан маҳсулот таннархини 5 процент пасайтиришга ва'да берди. Ўртоқ Қаландаров сменаси илғор Бобожоновнинг сменаси блан мусобақалашиб, февраль ойида пландан ташқари 100 тонна пахта толаси берди.

Шунингдек, Урганч шаҳридаги тикув фабрикаси, Хива шаҳридаги ёғ заводи ва бошқа корхоналарнинг коллективлари ҳам Октябрь олди социалистик мусобақасига қўшилиб, йиллик планни 7 ноябрьгача бажариш мажбуриятларини олдилар.

М. ХУДОЙБЕРГАНОВ.

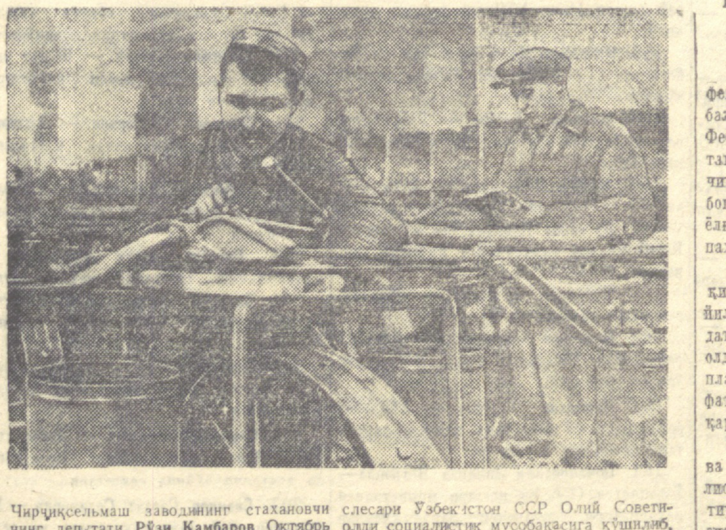

Чирчиқсельмаш заводининг стахановчи слесари Ўзбекистон ССР Олий Советининг депутати **Рўзи Қамбаров Октябрь** олди социалистик мусобақасига қўшилиб, пахта сеялкалари тайёрлаш планини 400—490 процент бажармоқда.

В. Сироткин фотоси.

ПАХТАКОРЛАР УЧУН КЎПРОҚ МАШИНАЛАР БЕРАМИЗ

Чирчиқсельмаш заводининг коллективи пахтакорлар учун тобора кўпроқ деҳқончилик машиналари тайёрлаб бермоқда. Завод коллективи февраль ойида тракторлар, от сеялкалари, трактор культиваторлари ва бошқа деҳқончилик машиналари учун кўп миқдорда қисмлар ишлабчиқарди. Ҳаммаси бўлиб, 1120 дона ҳар хил машиналар тайёрланди ва ойлик план 105 процент бажарилди.

Социалистик мусобақада Ўзбекистон ССР Олий Советининг депутати ўртоқ Рўзи Қамбаров ҳаммага намуна бўлаётир. У, ишлаётган цех 400 та трактор сеялкаси тайёрлаб бериб, ойлик планни муддатидан олдин бажарди ва пахтакорларга совға қилиб ерга ўғит сепадиган 50 та сеялкани пландан ташқари ишлабчиқарди.

Завод коллективи февраль ойида запас қисмлар ишлабчиқариш планини 8 процент ошириб бажарди. 111 минг сўмлик запас қисмлар тайёрланди.

Бу цехда стахановчилар сони кун сайин ошмоқда. Машиналарни йиғувчи ака-ука Бурхоновлар, Рўзи Қамбаров ва бошқа ўртоқлар ҳар куни 4 нормадан бажараётирлар. Цех коллективи март ойида чизель плуглари ишлабчиқара бошлади. Бу янги хил машина муваффақият блан ўзлаштирилди. Бу машина ер ҳайдаш блан бирга, ерга ма'дан ўғит ҳам сепади.

ОЗОКЕРИТ КОНЛАРИДА

Озокерит конларининг ишчилари ленинградлилар чақириғига қўшилиб, 1947 йил планини Улуғ Октябрь байрами кунигача бажариш, озокерит таннархини 3 процент, нефть ва газ таннархини 2 процент пасайтириш, 7 ноябрьгача бир кунда чиқариладиган нефтьни ўтган йилга нисбатан 2 ярим баравар ошириш ва бошқа мажбуриятлар олдилар.

Бу йил озокерит конларида 160 та кончи кадрлар, шу жумладан пармаловчилар, забойчилар, операторлар, 20 та техник, мастер ва нормаловчилар тайёрланади. Ўзбекистондаги озокерит конларининг коллективлари Туркманистондаги озокерит конларининг коллективларини социалистик мусобақага чақирдилар.

Ўзбекистон озокеритчилари ўртасида бошланган социалистик мусобақа кундан-кунга қизимоқда. Озокеритчи кончилар ленинградлилар чақириғига жавобан олган мажбуриятларини бажариш учун ғайрат блан ишлаётирлар. Забойчилардан Қосимов, Эрназаров, Қорамўм пишируvчилардан Ғойибназаров ва Манкович, машинистлардан Солиев ўртоқлар кунлик топшириқларни 1.5—2 баравар ошиғи блан адо этаётирлар.

Социалистик мусобақанинг қизиши туфайли февраль ойи плани 104,2 процент бажарилди. Айниқса ўртоқ Зимин директор бўлган кон яхши ишлади. Бу кон коллективи февраль ойи планини 115 процент бажарди ва йиллик планни 1 октябрьгача бажариш мажбуриятини олди.

Иззат РАҲМАТ.

ШАҲАР ТРАНСПОРТИНИ ЯХШИЛАЙМИЗ

Тошкент шаҳар трамвайчилари Ленинград шаҳридаги илғор корхона коллективларининг чақириғини қизғин табрикламоқдалар. Тошкент трамвайи коллективи ленинградлиларнинг йиллик планни муддатидан аввал Улуғ Октябрь социалистик революциясининг 30 йиллигигача бажариш ҳақидаги мурожаатини муҳокама қилгач, ўз устларига қуйидаги мажбуриятларни олдилар:

Улуғ байрам кунигача йиллик пландан ташқари 8,5 миллион йўловчи ва шунингдек 350 минг тонна—километр ҳар хил юк ташиб, шаҳар бюджетига пландан ташқари 1 миллион сўм пул топширамиз.

1-нчи майдан бошлаб ҳар куни шаҳарда 170 вагоннинг қатнашига эришамиз.

6 километр трамвай изини ремонт қиламиз ва 10 минг дона эскирган шпалларни алмаштирамиз, 3,5 километр трамвай йўлини жорий ремонтдан чиқариб, 270 тонна эскирган рельсларни алмаштирамиз.

ПЛАНДАН ТАШҚАРИ 700 ТОННА ТОЛА БЕРАМИЗ

Тошкент пахта заводининг коллективи февраль ойи планини муддатидан олдин бажаргани ҳақида рапорт берган эди. Февраль ойида завод коллективи пландан ташқари 97 тонна пахта толаси ишлаб чиқарди. Комсомол ўртоқ Зокир Умаров бошчилигидаги стахановчи бригаданинг ёлғиз ўзи нормадан ташқари 36 тонна пахта толаси ишлаб берди.

Завод коллективи ленинградлилар чақириғига жавобан Сталинча янги бешйилликнинг иккинчи йили планини муддатидан аввал бажариш мажбуриятини олди. Завод ишчилари йил охиригача пландан ташқари 700 тонна юқори сифатли пахта толаси ишлаб чиқаришга қарор қилдилар.

Заводнинг барча цехларида бригадалар ва ишчилар ўртасида бошланган социалистик мусобақа ўз самараларини бераётир. Кейинги кунларда ўртоқ Мирза Рўзиев сменаси айниқса яхши ишлаётир. Бу смена ўртоқ Умаров сменаси блан мусобақалашиб меҳнат унумини кундан-кунга оширмоқда.

Пахта тойловчилардан Йўлдош Рўзиматов, Юсуф Олимбоев, жинчилардан Муқимжон Юсупов, прессчилардан Кенжа Мусаев, Юсуф Отанийёзов ўртоқлар аҳиллик блан ишлаётирлар, шунинг учун ҳам улар ҳаммадан олдинда бораётирлар.

Заводнинг инженер-техник ходимлари шу вақтга қадар қўл кучи блан қилиб келинган оғир ишларни машиналаштириш учун тайёрлик кўраётир. Тойлангган пахтани ташиш ва вагонга ортиш, чигит ташиш ва шу каби қўл кучи блан қилиб келинган кўпгина ишлар яқин орада машиналар ёрдами блан бажарила бошлайди.

ЙИЛЛИК ПЛАННИ 6 НОЯБРЬДА БАЖАРАМИЗ

Завод ишчилари, инженер-техник ходимларининг яқинда бўлиб ўтган кўпчилик йиғилиши Ленинград корхоналари коллективларининг Улуғ Октябрь байрами 30 йиллигини муносиб кутиб олиш ҳақидаги чақириғини муҳокама қилиб, бу чақириқни тўла ма'қулладилар.

Смена мастери коммунист Саъдулла Абдулов ўз сменаси бўйича йиллик планни 4 ноябрьда адо этиш мажбуриятини олиб, бошқа смена ва бригадаларни социалистик мусобақага чақирди. Смена мастери ўртоқ Абдуғаффор Абдукаримов, навбатчи мастер Романов ўртоқлар бу чақириққа қўшилиб, ўз сменаларининг ишчилари бу мажбуриятни тўла бажаришларига ишонч билдирдилар.

Ҳозир социалистик мусобақада олдинда бораётган арпа-гуруч оқлаш цехининг (бошлиғи ўртоқ Бурдин) коллективи йиллик планни 30 октябрьгача бажаришга қарор қилди.

Завод ишчилари йиллик планни 6 ноябрьда адо этиб, йил охиригача пландан ташқари 20 минг центнер гуруч оқлаб бериш, маҳсулотнинг ҳаммаси биринчи сортли бўлишини та'минлаш ҳамда механикалашган омборни октябрь ойида қуриб тамомлаш мажбуриятини олдилар. Шу блан бирга улар Самарқанддаги биринчи, Тошкентдаги учинчи ва Қизил Ўрда шаҳридаги 24-нчи гуруч заводларини социалистик мусобақага чақирдилар.

Х. УСМОНОВ.

СССР Маҳсулот тайёрлаш министрлигининг Тошкентдаги 2-нчи гуруч заводи директори.

ОҲАНГАРОН КОМСОМОЛЛАРИНИНГ МАЖБУРИЯТИ

Ўзбекистон кочегаркаси деб аталадиган Оҳангарон шаҳридаги ёш стахановчи ишчиларнинг яқинда катта йиғилиши бўлиб ўтди. Бу йиғилишда ёш стахановчилар Ленинград корхоналари коллективларининг Совет Иттифоқидаги барча ишчилар, инженер-техник ва хизматчиларга қарата чиқарган мурожаатини муҳокама қилдилар.

Ўтган йил «Ўзбекуголь» трести кўмир чиқариш планини муддатидан олдин бажарди. Шунингдек 1947 йилнинг январь ва февраль ойлари планлари ҳам ортдириб бажарилди. «Ўзбекуголь» трестининг қўлга киритган бу муваффақиятларига комсомол ва ёшлар ҳам зўр ҳисса қўшдилар. Чунончи, конларда ишловчи ёшлардан энг яхши стахановчи, вагон юргузучи И. Бурко, Шарафитдинов ва Семеновлар йиллик топшириқни 250 процентдан, электрослесарь Х. Гатауллин 2,5 йиллик нормани бажарди. Кўмир қазиб чиқарувчи Лашчев, Саидов, Лвашев ва Ҳасановлар ўз нормаларини ҳар доим 1,5—2 баравар ошириб бажармоқдалар.

Ёш ишчилар ўз малакаларини кун сайин оширмоқдалар. Масалан, илгари вагон юргузучи бўлиб ишлаган Исроилов ҳозир цех бошлиғи, илгари проходчик бўлиб ишлаган Ҳусайнов ва Боқиевалар кон мастери, ФЗУ мактабининг ўқувчиси Чиндиков — экскаватор машинистнинг ёрдамчиси, секретарь—машинистка Маринтина портлатувчи бўлиб етишди.

Шу йил Оҳангаронда бир-кеча-кундузда 5 минг тонна кўмир берадиган очиқ усулдаги катта кон битказилиб ишга солинди. Оҳангарон кончилари олдида ҳозир янги вазифалар турибди. Яқинда кўмир увоқларини қолиплайдиган брикет фабрикаси қурилиши бошланади. Бу йил иккита катта ва тўртта кичик янги кон қурилади, ҳозирги ишлаб турган конларда кўмир қазиб чиқариш ортдирилади, оҳак заводлари битказилади, янги турар жой бинолари қурилади.

Оҳангарон ёшлари Улуғ Октябрь социалистик революциясининг ўттиз йиллигига тайёрлана туриб, ленинградлиларнинг чақириғига жавобан, ўз зиммаларига бир қанча мажбуриятлар олдилар. 600 ёш стахановчи иштирок этган йиғилишда қабул қилинган резолюцияда бундай дейилади:

Биз, Оҳангарон кўмир базасининг ёш ишчилари Улуғ Октябрь социалистик революциясининг ўттиз йиллигини муносиб равишда нишонлаш учун йиллик топшириқни 1947 йил 7 ноябрьгача ошириб бажарамиз ва сталинча янги бешйилликнинг иккинчи йил планининг 120 процент бажарилишини та'мин этамиз.

Конлардаги кўмир қатламларини кесувчи машиналарни қўлланишни ўз оталиғимизга оламиз. 1-нчи ва 8-нчи сонли конлардаги кўмир қатламини кесувчи икки машинада ишловчилар составини тўлдирамиз. Энг яхши ёш ишчилардан шу машиналарда ишлайдиган 3 машинист, 3 ёрдамчи машинист, кон ичида тирковлар ўрнатувчи 6 ишчи тайёрлаймиз.

Бу йил планда белгиланганидан ташқари, бригадаларда якка тартибда ва курсларда ўқитиш усули блан ёш ишчилардан ҳар хил ихтисосга эга бўлган 150 мутахассис тайёрлаймиз. Ихтисосни кўтариш йўли блан 100 кишининг иш разрядини оширамиз.

1 ва 2-нчи Оҳангарон МТСлари учун заказ қилинган ҳамма асбобларнинг ремонт—прокат базасида ҳамда марказий ремонт заводида ёш ишчилар томонидан ўз вақтида бажарилишини та'минлаймиз.

Комсомол якшанбалиги ўтказиш йўли блан стадион ва ёзги парк қурилишида 5 минг ишчи куни миқдорида ишлаймиз. Шаҳримизни обод қилиш ва кўкаламзорга айлантириш учун 8 минг туп янги дарахт ўтқазамиз.

1947 йилда кечки мактабларда ўқиётган 100 ўқувчининг ҳаммаси мактабни тамомлаб чиқишига, келгуси йилда эса бу мактабларда ўқувчилар сонини 200 кишига етказамиз.

Республикамизнинг асосий кўмир базаси Оҳангарон шаҳрининг комсомол ва ёшлари ўз зиммаларига олган бу мажбуриятларни шараф блан бажариш учун ҳозир қурилишларда, конларда ва корхоналарда ўзаро социалистик мусобақани авж олдириб юбордилар.

СССР ОЛИЙ СОВЕТИ ПРЕЗИДИУМИНИНГ ФАРМОНИ

Ўзбекистон ССР пахтакорларини ва қишлоқ хўжалик ходимларини орден ва медальлар блан мукофотлаш тўғрисида*)

Пахтачиликни ривожлантиришда эришилган муваффақиятлар ва 1946 йилги ҳосилдан пахта тайёрлаш давлат планини бажарганликлари учун қуйидаги кишилар мукофотлансин:

«МЕҲНАТДА УРНАК КУРСАТГАНИ УЧУН» МЕДАЛИ БЛАН

114. **Қличова** Зайнаб — Қоракўл районидаги «Меҳнат» колхозининг звено бошлиғи.

115. **Кондрасюк** Василий Петрович — Ўзбекистон ССР Министрлар Совети протокол қисмининг мудири.

116. **Копитин** Николай Михайлович — «Ўзбектекстильмаш» заводининг мастери.

117. **Косбаулиев** Саримбек — Тахтакўпир район сув хўжалиги бўлимининг мироби.

118. **Қудратиллаев** Мирсоат — Жалақудуқ районидаги Орджоникидзе номли колхознинг раиси.

119. **Кузмин** Николай Никитич — Тошкентдаги ремонт заводи пардозлаш цехининг мастери.

120. **Кузнецов** Данил Устинович — Ўзбекистон ССР Министрлар Совети қишлоқ хўжалик группасининг агрономи.

121. **Қурбонов** Абдусалом — Шаҳрисабз район меҳнаткашлар депутатлари Қутчин қишлоқ совети ижроия комитетининг раиси.

122. **Қулдошев** Халил — Пойариқ район меҳнаткашлар депутатлари Тўрткўл қишлоқ совети ижроия комитетининг раиси.

123. **Қутлимуродов** Раҳмон — меҳнаткашлар депутатлари Ҳазорасп район Совети ижроия комитетининг раиси.

124. **Қушматов** Мамат — Оҳангарон районидаги «Санчлан» колхозининг чўпони.

125 **Қушназаров** Ортиқбой — Зомин районидаги Сталин номли колхознинг чўпони.

126. **Лобанов** Дмитрий Мехеевич — Ўзбекистон К(б)П Узун райкомининг иккинчи секретари.

127. **Ма'рупов** Анам — Пискент районидаги «Интернационал» колхозининг бригада бошлиғи.

128. **Мадаминов** Кенжа — Охунбобоев районидаги Киров номли колхознинг бригада бошлиғи.

129. **Макаров** Николай Николаевич — Тошкент экскаватор заводининг фрезерчиси.

130. **Макрушин** Александр Иванович — Ўзбекистон ССР Сув хўжалиги министрлиги эксплоатация бошқармасининг старший инженери.

131. **Мақсумова** Турсуной — Термиз районидаги «Социализм» колхози партия ташкилотининг секретари.

132. **Маманов** Абдумалик — меҳнаткашлар депутатлари Хонқа район Совети ижроия комитетининг раиси.

133. **Мамасодиқов** Қора — Марҳамат районидаги Чапаев номли колхознинг ҳосилот совет раиси.

134. **Маматқулов** Бегназар — Пастдарғам районидаги «Ленинизм» колхозининг раиси.

135. **Маслов** Иван Владимирович — Янгийўл район сув хўжалиги бўлимининг бошлиғи.

136. **Матвеенко** Вера Ерофеевна — Ўзбекистон К(б)П Андижон обкоми қишлоқ хўжалик бўлимининг инструктори.

137. **Матназаров** Бекмурод — Урганч районидаги «Коммунист» колхозининг раиси.

138. **Матниёзов** Уразали — Қўнғирот районидаги 2-нчи МТСнинг старший механиги.

139. **Маҳнамбоева** Тўхтахон — Янгийўл районидаги «Авангард» колхози раисининг ўринбосари.

140. **Маҳмудова** Хурсанбиби — Чуст районидаги «Ғайрат» колхозининг звено бошлиғи.

141. **Машарипов** Абдуғани — Ўртачирчиқ районидаги «Қизил партизан» колхозининг звено бошлиғи.

142. **Машарипов** Давлат — Қўшкўпир районидаги «Олтинчи полк» колхозининг бригада бошлиғи.

143. **Мекибоев** Мирзажон — Ворошилов район меҳнаткашлар депутатлари Султонобод қишлоқ совети ижроия комитетининг раиси.

144. **Миметова** Ҳанифа — Андижон область техника экинлари бўлимининг инженери.

145. **Мирзамидинов** Мамажон — Уйчи районидаги Карл Маркс номли колхознинг раиси.

146. **Мирзоҳидов** Миртолиб — «Тошсельмаш» заводининг қолипчиси.

147. **Михельсон** Борис Александрович — Ўзбекистон ССР Сув хўжалиги министрлиги Тошкент лойиҳа-қидирув конторасининг бош инженери.

148. **Москвина** Анастасия Тарасовна — «Автотрактородеталь» заводининг токари.

149. **Мўминов** Абдулаҳат — Каганович районидаги «Меҳнат гули» колхозининг раиси.

150. **Муродов** Кимсан — Горский районидаги Тельман номли колхознинг раиси.

151. **Мургазин** Ибрагим Габидуллаевич — Тошкентдаги аравасозлик заводининг слесари.

152. **Муталова** Замира — Ўртачирчиқ районидаги Ильич номли колхознинг звено бошлиғи.

153. **Муҳамедов** Шароф — Сирдарё районидаги Карл Маркс номли колхознинг звено бошлиғи.

154. **Муҳамеджонов** Увайси — Ўзбекистон К(б)П Чуст райкомининг кадрлар бўйича секретари.

155. **Наврузов** Ғани — Ховос районидаги Ворошилов номли колхознинг чўпони.

156. **Назаров** Абдусалом — Норпой районидаги 1-нчи МТСнинг бригада механиги.

157. **Наливкин** Иван Борисович — Ўзбекистон ССР Министрлар Совети қишлоқ хўжалик группасининг агрономи.

158. **Низомов** Карим — Ўртачирчиқ районидаги Жданов номли колхознинг бригада бошлиғи.

159. **Ниёзов** Мамадилёс — Қува районидаги «Гулистон» колхозининг раиси.

160. **Нў'монов** Иброҳим — Ўзбекистон К(б)П Сталин райкомининг иккинчи секретари.

161. **Нуралиев** Маҳмуд — «Чирчиқсельмаш» заводининг қолипчиси.

162. **Нурматов** Абдумажид — Янгийўл районидаги Каганович номли колхознинг бригада бошлиғи.

163. **Нурматов** Абдулла — Хўжаобод районидаги «Ўзбекистон» колхози партия ташкилотининг секретари.

164. **Орчаковская** Зинаида Петровна — Ўзбекистон ССР Ер ишлари министрлиги механизация бошқармаси запас қисмлар бўлимининг бошлиғи.

165. **Павлеченко** Никанор Андреевич — «Ўзбектекстильмаш» заводининг цех бошлиғи.

166. **Пак** Бон-дюн — Ўртачирчиқ районидаги «Полярная Звезда» колхозининг бригада бошлиғи.

167. **Пардаев** Чинпўлат — Оққўрғон районидаги «Озод» колхозининг звено бошлиғи.

168. **Парпиев** Раҳматулла — Бувайда районидаги Свердлов номли колхознинг звено бошлиғи.

169. **Плеханов** Всеволод Николаевич — Ўзбекистон К(б)П Чимбой райкомининг иккинчи секретари.

170. **Пожилов** Иван Семонович — Пастдарғам районидаги 2-нчи МТСнинг старший агрономи.

171. **Пономаренко** Дмитрий Андреевич — Орджоникидзе район техника экинлари бўлимининг бош агрономи.

172. **Парпибоев** Ғайбулла — Сирдарё районидаги «Ҳақиқат» колхозининг бригада бошлиғи.

173. **Поярков** Анатолий Николаевич — Уйчи район сув хўжалиги бўлимининг бошлиғи.

174. **Примқулов** Бозор — «Ташсельмаш» заводининг мастери.

175. **Проценко** Василий Максимович — Орджоникидзе МТСининг бригада механиги.

176. **Равшанқулов** Жаббор — Ўзбекистон ЛКСМ Сариосиё райкомининг секретари.

177. **Ражабов** Раҳим — меҳнаткашлар депутатлари Сариосиё район Совети ижроия комитетининг раиси.

178. **Рўзибекова** Ойнисо — Оҳангарон районидаги «Большевик» колхозининг звено бошлиғи.

179. **Рамазонов** Абдуҳамид — Андижон районидаги Оқ'ёр қишлоқ совети партия ташкилотининг секретари.

180. **Расулова** Турсунхон — Учқўрғон районидаги Киров номли колхознинг бригада бошлиғи.

181. **Расулова** Қизларой — Жарқўрғон районидаги «Меҳнат роҳат» колхозининг пахта терувчиси.

182. **Рафиқов** Иброҳимжон — Сирдарё районидаги «Победа» колхозининг бригада бошлиғи.

183. **Раҳимов** Абдукарим — Косонсой районидаги «Правда» колхозининг бригада бошлиғи.

184. **Раҳимов** Дадахон — Янгийўл районидаги Каганович номли колхознинг ҳосилот совет раиси.

185. **Раҳматиллаев** Асад — Ўзбекистон К(б)П Шаҳрисабз райкомининг секретари.

186. **Раҳимов** Маман — Китоб районидаги Карл Маркс номли колхознинг звено бошлиғи.

187. **Раҳимов** Мирзааҳмад — Балиқчи район техника экинлари бўлимининг бошлиғи.

188. **Раҳматиллаев** Қўчқор — Мирзачўл районидаги «Қизил деҳқон» колхозининг бригада бошлиғи.

189. **Римберг** Рузим Григорьевич — «Чирчиқсельмаш» заводи темирчилик пресс цехининг бошлиғи.

190. **Рождественский** Михаил Иванович — «Гидроэнергопроект» Ўрта Осиё бўлимининг инженер-гидротехниги.

191. **Россинский** Олег Владимирович — Ўзбекистон ССР Тўқимачилик саноати министрлиги план бўлимининг бошлиғи.

192. **Ротан** Николай Семенович — Наманган область, ер бўлимининг бош агрономи.

193. **Рўзиев** Тошпўлат — Кармана районидаги «Қизил қўшин» колхозининг раиси.

194. **Рўзматов** Сафо — Ҳазорасп районидаги 1-нчи МТС-нинг тракторчиси.

195. **Рўзматов** Хожи Бобожонович — Ички ишлар министрлиги Наманган область бошқармасининг бошлиғи.

196. **Румянцев** Алексей Георгиевич — Ўзбекистон ССР Тўқимачилик саноати министрлиги марказий бухгалтериясининг бошлиғи.

197. **Рустамов** Қурбон — Шаҳрисабз районидаги Фрунзе номли колхознинг раиси.

198. **Риков** Петр Иванович — Когон район сув хўжалиги бўлимининг бошлиғи.

199. **Раимжонов** Бойшоқ — Ўзбекистон К(б)П Сурхондарё обкоми қишлоқ хўжалик бўлими мудирининг ўринбосари.

200. **Собирова** Ойдин — Шовот районидаги Дзержинский номли колхознинг звено бошлиғи.

201. **Собирова** Э'тиборхон — Андижон районидаги Каганович номли колхознинг звено бошлиғи.

202. **Собирова** Бибижон — Ҳазорасп районидаги Ленин номли колхознинг звено бошлиғи.

203. **Сагатов** Артем Азарович — «Ташсельмаш» заводининг цех бошлиғи.

204. **Содиқов** Қилич — Ўзбекистон К(б)П Ҳазорасп райкомининг биринчи секретари.

205. **Содиқов** Латиф — Водил районидаги Димитров номли колхознинг ҳосилот совет раиси.

206. **Содиқов** Раҳимжон — Ўзбекистон ЛКСМ Наманган обкомининг пропаганда ва агитация бўйича секретари.

207. **Содиқов** Саодат Содиқович — Ўзбекистон ССР Давлат контроли министрлигининг старший назоратчиси.

208. **Сайидхонов** Адол — Фрунзе район сув хўжалиги бўлимининг бошлиғи.

209. **Сайидхонов** Сари — Чиноз районидаги Жданов номли колхознинг бригада бошлиғи.

210. **Сальков** Иван Григорьевич — Пастдарғам районидаги 1-нчи МТСнинг старший агрономи.

211. **Сафаров** Ғойиббой — Ҳазорасп районидаги Сталин номли колхознинг раиси.

212. **Саримсоқов** Тожибой — Сирдарё районидаги «Қизил пахтакор» колхозининг дала мудири.

213. **Сотқулов** Содиқ — Марҳамат район меҳнаткашлар депутатлари Кўтарма қишлоқ советининг мироби.

214. **Сатторова** Онажон — Хонқа районидаги «Инқилоб» колхозининг звено бошлиғи.

215. **Сирожиддинов** Жамолиддин — Бағдод районидаги «Қизил аскар» колхозининг раиси.

216. **Сериков** Сафарали — Мирзачўл районида участка гидротехниги.

217. **Скоробогатов** Георгий Ильич — Ўзбекистон К(б)П Қорақалпоғистон обкоми секретарининг саноат бўйича ўринбосари.

218. **Смолева** Евдокия Николаевна — Косонсой ҳовузида портлатиш ишлари ходими.

219. **Смолянинов** Ион Тихонович — «Гидроэнергопроект» Ўрта Осиё бўлимининг инженери.

220. **Сулаймонов** Қурбон — Ойим МТСининг тракторчиси.

221. **Султонов** Ҳамид — Хатирчи районидаги «Сталинобод» колхозининг звено бошлиғи.

222. **Сисоев** Андрей Ермолаевич — Чирчиқдаги «Электрощит» заводининг слесари.

223. **Тожиев** Суярбой — Қуйичирчиқ районидаги 1-нчи МТСнинг тракторчиси.

224. **Тожиев** Разум — Тўрткўл район сув хўжалиги бўлимининг мироби.

225. **Татарский** Пинь Григорьевич — Ўзбекистон ССР Ер ишлари министрлигининг тафтишчи-ер ўлчовчиси.

226. **Таманова** Гулдон — Термиз районидаги «Қизил гул» колхозининг пахта терувчиси.

227. **Тешбеков** Жўра — Тошлоқ районидаги Микоян номли колхознинг раиси.

228. **Тошматов** Машраб — Жалақудуқ МТСининг механиги.

229. **Та-Ен-Хо** — Хўжайли районидаги «Новий мир» колхозининг раиси.

230. **Теодорович** Лев Михайлович — Ўзбекистон ССР Давлат контроли министрлиги бош контролининг ўринбосари.

231. **Терещенко** Полина Михайловна — Ўзбекистон ССР Давлат контроли министрлигининг контролёри.

232. **Тимофеев** Иван Петрович — «Ташсельмаш» заводининг токари.

233. **Тимофеев** Константин Викторович — Ўзбекистон ССР Тўқимачилик саноати министрлигига қарашли «Хлопкотранс»нинг бош инженери.

234. **Тиманов** Николай Николаевич — Ўзбекистон К(б)П Наманган райкомининг иккинчи секретари.

235. **Торкин** Александр Сергеевич — Ўзбекистон К(б)П Шофриқон райкомининг иккинчи секретари.

236. **Тряпицин** Иван Николаевич — Чкалов номидаги заводнинг фрезерчиси.

237. **Тўрабоев** Тўлаган — Учқўрғон районидаги «Нориин» пахта совхозининг тракторчиси.

238. **Турғунбоев** Абдураим — Янгийўл районидаги «Қизил шарқ» колхози лавлагичилик бригадасининг бригада бошлиғи.

(ДАВОМИ БОР)

*) Боши «Қизил Ўзбекистон»нинг шу йил 8, 9, 11, 12, 15, 21, 26 февраль ва 5, 7 ва 8 март сонларида босилган.

ВКП(б) МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИ ПЛЕНУМИ ҚАРОРИНИ ВА ЎРТОҚ СТАЛИНГА ЁЗИЛГАН МАКТУБДА ОЛИНГАН МАЖБУРИЯТЛАРНИ БАЖАРАМИЗ

Пахта ерлари яхши ўғитланиб, чуқур ҳайдалсин!

КАМЧИЛИКЛАРНИНГ ТЕЗДА ОЛДИ ОЛИНИШИ КЕРАК

Бу йилги об-ҳаво шароити Андижон областида пахта ерларини ҳайдашни ўтган йилларга қараганда анча илгари бошлашга имкон берди. Кўклам олди ишларини ўз вақтида ўтказган илғор колхозлар бу имкониятдан яхши фойдаланиб, ер ҳайдашни қизитиб юбордилар.

Олтинкўл районидаги «Коминтерн», Калинин номли колхозлар март ойининг бошиданоқ ер ҳайдашга киришиб, 10 мартгача пахта ерларининг ярмидан кўпини юқори сифатли қилиб биринчи ҳайдовдан чиқариб қўйдилар. Калинин номли колхозда хизмат қилаётган ўртоқ Раҳимжон Маламинов бошлиқ бригада икки СХТЗ трактори блан бир сменада 6,8 гектар ўрнига, 10—12 гектардан ер ҳайдамоқда. «Коминтерн» колхозида хизмат қилаётган ўртоқ Фозилжон Жумабоев бошлиқ трактор бригадаси 9 мартгача 100 гектардан ортиқ пахта ерини ҳайдади.

Андижон районидаги «Правда», Хўжаобод район Булоқбоши қишлоқ советидаги Карл Маркс номли ва областьнинг бошқа районларидаги илғор колхозлар ғанимат кунлардан яхши фойдаланиб, далага гўнг чиқариш, ер ҳайдаш ишларини кучайтириб юбордилар.

Лекин, областьнинг бир қатор район ва колхозларида пахта ерларини ҳайдаш қизитиб юборилмаган; Шунингдек ЎзССР Министрлар Совети ва ЎзК(б)П Марказий Комитетининг маҳаллий ўғитларни тўплаш ва далага чиқариб тўкиш юзасидан 20 кунлик ўтказиш тўғрисидаги қарори колхозларда яхши бажарилаётгани йўқ. Ворошилов, Ҳолдевонбек, Хўжаобод, Андижон районларида далага маҳаллий ўғит чиқариш плани 23 процент блан 31.2 процент ўртасида бажарилган. Андижон районидаги колхозларнинг кўпида колхозчиларнинг ҳовлиларидаги ўғитларни далага чиқариш уюштирилмаган. Хирабек қишлоқ советидаги Димитров номли, «НКВД», Бўтақора қишлоқ советидаги «Коммуна», Найман қишлоқ советидаги Ворошилов номли колхозларда ҳархил маҳаллий ўғит сарой ва хонадонларда кўплаб бўлгани ҳолда, буни далага чиқаришни ташкил этмаганлар.

Пахта ерларини ҳайдашнинг дастлабки кунлари шуни кўрсатдики, бир қанча МТС лар кўкламги ер ҳайдашга яхши тайёрлик кўрмаганлар, тракторлар ёмон сифатли ремонт қилингани учун далада тўхтаб қолмоқда.

Хўжаобод биринчи МТС ида (директори ўртоқ Маҳмудов) ҳалигача 8 та СХТЗ, 3 та НАТИ трактори ва 6 та универсал ремонт қилинмаган. Ремонтнинг сифати ёмон ўтганидан далага чиқарилган 20 трактор нормани сра ҳам бажараётгани йўқ. Учтепа қишлоқ советидаги Ленин номли колхозда хизмат қилаётган ўртоқ Ҳамроев бошлиқ бригаданинг 2 та СХТЗ трактори 1,5 гектар ер ҳайдаганича тўхтаб қолди. Текширилган вақтда бу тракторларга занг босган эски болтлар қўйилганлиги, шунинг натижасида биринчи ҳайдовдаёқ шатун болти узилиб кетганлиги ма'лум бўлди.

Ленин район биринчи МТС ида ҳам ремонт қилинмаган 36 трактор ва универсал бор. МТС директори ўртоқ Тарасич эса, область ташкилотларига ремонт қилинмаган 4 трактор, 7 универсал қолди, деб ма'лумот берган. Бунинг устига ремонтдан чиқарилиб, комиссия қабул қилган тракторларнинг кўпи арзимаган сабаблар блан далада тўхтаб қолмоқда. «Қизил қўшин» колхозига борган бир трактор қисмлари етишмагани учун ер ҳайдашга тушмай турибди.

Ўзбекистон қишлоқ советидаги «Қаҳрамон» колхозида трактор блан ҳайдалган ерларнинг чуқурлиги 13—15 сантиметрдан ошмайди. Колхоз раҳбарлари (правление раиси ўртоқ Хусаинов) ҳайдовнинг сифатини текшириб турмайди. Стрелков қишлоқ советидаги Ленин номли колхозда 5 трактор беш кунда 5 гектар ер ҳайдаган. Қисмлар етишмагани учун тракторлар ишга солинмай, кўпинча бекор турадн.

Пахта ерларини ҳайдаш ва далага гўнг чиқариш ишларидаги бундай камчиликларга тезда барҳам бериш керак.

Ҳ. НЎ'МОН.

Колхознинг етакчи кучлари

Бу йил колхозимиз қишлоқ хўжалик экинлари, айниқса пахта майдонини кенгайтиради. Ўтган йил колхоз 120 гектар ернинг ҳарбир гектаридан давлатга 24 центнер ўрнига 31,4 центнер пахта топширди. Бу йил пахта майдони 200 гектарга етказилиб, ҳарбир гектар ердан олинадиган ўртача ҳосилни 40 центнерга етказамиз.

Колхоз экишга пухта тайёргарлик кўрмоқда. Пахта ерларининг 75 проценти кузда трактор блан шудгор қилинди. Дала бошига 300 тонна гўнг ва эски девол тупроғи чиқариб тўкилди. Ҳамма бригадаларда ҳосилот тўрваси ташкил қилдик. Колхозчилар ҳаркун дала ишига чиқишда бир қоп гўнг ва бошқа маҳаллий ўғит олакетадилар. Биз шу йўл блан чигит экишгача дала бошига яна 150 тонна гўнг чиқариб тўкамиз.

Ҳозиргача колхоз атрофидаги каттакичик ҳамма ариқлар тозаланиб, тартибга келтирилди. 5 минг метр зовур казилди, қишлоқ ичидаги арава йўллари тузатилди. Қишлоқ хўжалик асбоблари ва тракторларимиз ҳар йилгидан барвақт ремонтдан чиқарилди. Об-ҳавонинг қулай келишидан фойдаланиб, кўклам дала ишларини қизитиб юбордик.

2 ХТЗ трактори кеча-кундуз бетўхтов ер ҳайдамоқда. Биз, пахта ерларининг 26-28 сантиметр чуқурликда ҳайдалишига алоҳида э'тибор қилмоқдамиз. Тракторчи коммунист Эргаш Раҳимжонов ХТЗ тракторида сменада 4-5 гектар ер ҳайдамоқда. Ҳозиргача пахта ерларимизни бир ҳайдовдан чиқардик. Иккинчи ҳайдовни ҳам қисқа муддатда тугаллаб, дарҳол чигит экишни бошлаб юборамиз.

Колхоз коммунистлари юқори ҳосил учун курашнинг ташаббускорлари бўлдилар. 12 коммунист ва 22 комсомол кўклам дала ишларининг биринчи кунлариданоқ далага маҳаллий ўғит чиқариб тўкиш, уватларни текислаш, ариқ-зовурлар қазиш каби ҳамма ишларда актив қатнашмоқдалар. Ўтган йил 26 гектар ернинг ҳарбир гектаридан 34 центнердан пахта ҳосили топширган коммунист Ғофур Қодиров бошлиқ 4-нчи бригада бу йил ҳар гектар ердан камида 60 центнер пахта ҳосили етиштириш учун курашмоқда. Бу бригаданинг ҳамма пахта ерлари иккинчи ҳайдовдан чиқарилиб чигит экиш учун тайёрлаб қўйилди. Коммунист Ҳаким Қодиров, Ҳамида Нуриддинова, Раҳимберди Эгамбердиев ўртоқлар бошлиқ илғор звенолар ҳам юқори ҳосил мусобақасида актив қатнашмоқда.

Пахта ишига ажратилган 180 колхозчи дала ишларида актив қатнашаётир. Ҳарбир бригада ва звенонинг иши социалистик мусобақа асосида олиб борилмоқда. Комсомол а'зоси Ўктам Акбарова ва Ҳамида Нуриддинова ўртоқлар кундалик нормаларини 3-4 ҳисса ошириб адо этмоқдалар. ВКП(б) Марказий Комитети Пленумининг тарихий қароридан руҳланган колхозчиларимиз Ўзбекистонда пахтачиликни янада юксалтириш Сталинча программасининг иккинчи йили кўклам дала ишларини намунали ўтказиш учун барча тадбирларни кўрмоқдалар.

Убай ИСЛОМОВ.

Тошкент Область Орджоникидзе районидаги «Маданият» колхози бошланғич партия ташкилотининг секретари.

Ғаллачилик ва чорвачиликни янада ривожлантирамиз

Колхозимиз асосан ғаллачилик ва чорвачилик блан шуғулланади. Биз ўтган йили жамоат чорвачилигини ривожлантириш соҳасида катта муваффақиятларга эришдик. Колхоз фермасидаги қўй ва эчкиларнинг сони 12 минг бошдан 13.700 бошга етди. 225 бош қорамол 297 бош бўлди. Йилқилар 243 бошдан 305 бошга ва туялар 111 бошдан 133 бошга етди. Колхоз сутчилик фермаси ҳам кенгайди.

Колхозимизнинг а'золари ВКП(б) Марказий Комитети Пленумининг «Урушдан кейинги даврда қишлоқ хўжалигини юксалтириш тадбирлари тўғрисида» деб чиқарган тарихий қарорини ўз ишлари учун жанговар программа қилиб олдилар. Биз, коллектив хўжалигимизнинг тез су'ратлар блан ривожланиши ва колхозчилар турмушининг фаровонлиги учун барча имкониятларимизни ишга соламиз. Чорвадорларимиз 1947 йилда жамоат чорвачилигини янада ривожлантириш юзасидан қўшимча мажбуриятлар олдилар. Биз, бу йил қоракўл қўйлари ва эчкиларни 17.500 бошга, қорамолларни 355 бошга, йилқиларни 375 бошга етказамиз. Ўтган йили ҳар юз совлиқ қўйдан 143 тадан қўзи олган стахановчи чўпон ўртоқ Раҳматали Иброҳимов бу йил ҳар юз совлиқдан камида 145 қўзи олишга ва'да қилди.

Колхозимиз ғаллачиликни юксалтиришда ҳам катта ишлар қилмоқда. Бу йил ғалла майдонини 950 гектардан 1218 гектарга етказамиз. Ғаллакорларимиз лалмикор ерларнинг ҳар гектаридан камида 8—9 центнердан ҳосил етиштириш учун курашмоқдалар. Колхоз кузда 612 гектар ерга ғалла экқан эди. Баҳори экиш планини ҳам тўла адо этдик.

Ғаллачилик ва чорвачиликни янада ривожлантириш ва мамлакатимизга кўпроқ қишлоқ хўжалик маҳсулотлари етказиб бериш учун барча имкониятлардан тўла фойдаланамиз.

Эшмурод **НИЁЗОВ.**

Қашқадарё область, Деҳқонобод районидаги «ЎзКУ» колхозининг раиси, ЎзССР Олий Советининг депутати.

КОНСУЛЬТАЦИЯ

Ҳайдаш олдидан ер ўғитлансин

Азотли ўғит ғўза ва бошқа экинларнинг яхши авж олиб, гуркираб ўсишига ёрдам берса, фосфорли ўғит экиннинг илдиз отиб, бақувват ўсишига, яхши гуллаб сер ҳосил бўлишига ёрдам беради.

Фосфорли ўғитлар азот моддаси кўп бўлган қора тупроқ семиз ерларга, бедапоядан бузилган ерларга солинганда яхши натижа беради. Бундай ерларга фосфор солинганда пахта ҳосили жуда кўп бўлади. Шунинг учун ҳам СССР Халк Комиссарлари Советининг «Ўзбекистонда 1946—1953 йиллар мобайнида пахтачиликни тиклаш ва янада ривожлантириш плани ҳамда чоралари тўғрисида» деб 1946 йил 2 февральда чиқарган қарорида Ўзбекистон ССРда ҳарбир гектар пахта майдонига солинадиган минерал ўғитларнинг ўртача миқдорини 1953 йилда азот бўйича 93 килограммгача, фосфор бўйича 110 килограммгача ва калий бўйича 10 килограммгача етказиш ва пахта майдонига фосфорли ўғитни бошқа хил ўғитларга қараганда кўпроқ солишни белгилаб берди.

Фосфорли ўғитни ерга қай вақтда ва ҳар гектарига қанчадан қайси усулда солиш керак?

СоюзНИХИ тажриба станцияларининг ма'лумотларига ва илғор пахтакорларнинг кўп йиллик тажрибаларига қараганда, асосий фосфорли ўғит бўлмиш суперфосфатни кузги шудгорлаш ёки кўкламги чуқур ҳайдаш олдидан ерга солиш зарур. Бироқ, 1946 йилда қиш тўсатдан бошланганлиги сабабли, Ўзбекистонда пахтакор ерларимизнинг атиги 30 проценти кузда шудгорланди. Демак, ҳозир фосфорли ўғитни асосан кўкламги ҳайдаш олдидан ерга солишга тўғри келади. Пахтачилик тажриба станциясида қуйидаги тажриба ўтказилган эди: фосфорли ўғитнинг 75 процентини кўкламги чуқур ҳайдаш олдидан, 25 процентини ғўза гуллаш вақтида солинганда — гектаридан 46.9 центнер пахта ҳосили олинган. Аксинча, фосфорли ўғитнинг 25 проценти, чуқур ҳайдаш олдидан 75 проценти ғўза ўсиш даврида солинганда — гектаридан 40.6 центнер ҳосил олинган. Агар бу ўғитнинг ҳаммасини ғўзанинг ўсиш даврида солинганда — пахта ҳосили—33.8 центнерга тушиб қолган. Демак, фосфорли ўғитни асосан кўкламги чуқур ҳайдаш олдидан ерга солишнинг аҳамияти жуда катта.

Ҳарбир колхоз ва совхозда пахта майдонларини минерал ўғитлар блан ўғитлаш плани тузилиши, бу планда ҳарбир алмашлаб экиш даласининг қайси ўғит блан ва ҳар гектарига қанчадан ўғит солинишини белгиланиши керак. Шу планга кўра ҳар гектарга солинадиган фосфорнинг йиллик нормаси 100 килограммгача бўлса, унинг ҳаммасини кўкламги чуқур ҳайдаш олдидан ерга солиш лозим. Агар фосфор нормаси бундан кўп бўлса, унинг 75 процентини кўкламги ҳайдаш олдидан, қолган 25 процентини ғўзанинг гуллаш вақтида азотли ўғит блан бирга солиш керак.

Шунингдек калий ўғитлари ҳам асосан кўкламги чуқур ҳайдаш олдидан солиниши керак.

Колхоз, совхозларга келтирилаётган фосфорли ўғит-суперфосфатдан иборатдир. Унда ўсимлик учун зарур бўлган фосфор моддаси ўртача 18 процентни ташкил этади. Гектарига 100 килограмм фосфор ўғити солиш учун суперфосфатдан 555 килограмм олиш керак. Демак минерал ўғитни даставвал ўсимлик учун лозим бўлган ундаги моддага—фосфорга кўра ҳисоблаб, ўғитнинг ерга солиш нормаси белгиланмоғи керак.

Минерал ўғит майда кунжара ёки чириган гўнг блан аралаштириб солинса, унинг фойдаси яна анча ортади. Пахта ҳосили тағин ҳам кўпаяди. Масалан, бир тажрибада суперфосфатнинг ўзи ерга солинганда пахта ҳосили 42 процент кўпайган. Агар ана шу суперфосфатнинг ярмига 300 — 400 килограмм майда кунжара ёки 500—600 килограмм чириган майда гўнг аралаштириб ерга солинганда, ҳалиги пахта ҳосили 70—80 процент кўпайган.

Сепилган ўғит ғўза учун энг қулай жойда, я'ни тупроқнинг энг чуқур қабатида—ер остида бўлиши учун плуг рамига чимқирқар ўрнатилган бўлиши шарт. Пахтачилик станциясининг тажрибаларига қараганда ўғит сепилганидан кейин оддий плуг блан ҳайдалганда ҳар гектаридан 30,8 центнер, чимқирқарли плуг блан ҳайдалганда эса, 34,1 центнер пахта ҳосили олинган. Демак, плугга чимқирқар ўрнатиб, ер ҳайдашнинг аҳамияти жуда катта. 1947 йил мўл ҳосили учун курашда агротехниканинг бу муҳим қоидаларига жиддий э'тибор қилишимиз зарур.

Агроном — **С. ШАРАФИДДИНОВ.**

Ташқи Ишлар Министрлари кенгашида

ТАШҚИ ИШЛАР МИНИСТРЛАРИ ЎРИНБОСАРЛАРИНИНГ ГЕРМАНИЯ МАСАЛАСИ БЛАН ШУҒУЛЛАНУВЧИ КЕНГАШИДА СУЛҲ ШАРТНОМАСИНИ ТАЙЁРЛАШ ТАРТИБИНИНГ МУҲОКАМА ҚИЛИНИШИ

12 март эрта блан Ташқи Ишлар Министрлари Ўринбосарларининг Германия масаласи блан шуғулланувчи кенгашида сулҳ шартномасини тайёрлаш тартиби муҳокама қилина бошлади.

Ўринбосарларнинг Лондонда бўлиб ўтган кенгаши натижасида бу тартибни белгилаб бериши лозим бўлган ҳужжатнинг биринчи қисми юзасидан тўрт давлат ҳукуматининг фикри баён қилинган доклад Министрлар Кенгашига топширилган эди. Ташқи Ишлар Министрларининг Ўринбосарлари Лондонда Германия блан тузиладиган сулҳ шартномаси СССР, Америка Қўшма Штатлари, Буюк Британия ва Франция вакиллари томонидан тузилади деб бир фикрга келган эдилар. Германия блан тузиладиган сулҳ шартномасини тайёрлаш масалалари юзасидан иттифоқчи ҳукуматлардан маслаҳат ва ахборот олиш тўғрисида бир фикрга келиб бўлмаган эди.

Ташқи Ишлар Министрлари, Ўринбосарлар кенгашига бу масалаларнинг муҳокамасини давом эттириш ва тегишли таклифларни тайёрлаш ишини топширдилар.

12 мартдаги мажлисда Кув де Мюрвилль (Франция) Германияни оккупация қилишда қатнашмаган иттифоқчи давлатларни сулҳ шартномасини тайёрлашда иштирок қилдириш блан боғлиқ бўлган масалаларни муҳокама қилишни таклиф этди. СССР Ташқи Ишлар Министрининг Ўринбосари А. Я. Вишинский бу таклифга асосан э'тироз билдирмай, сулҳ шартномасини тайёрлаш тартибига доир муҳим масалаларнинг ҳаммасини навбатма-навбат муҳокама қилишни таклиф этди. Кенгаш қатнашчилари бу усулга қўшилдилар.

Даставвал, Ташқи Ишлар Министрлари Кенгаши томонидан тайёрланиши лозим бўлган ҳужжатнинг характери тўғрисидаги масалани ҳал этиш керак эди. Потсдам битимида Министрлар Кенгашидан «Германия блан тузиладиган сулҳ шартномасини тайёрлаш учун фойдаланилади, токи Германия ҳукумати тузилган вақтда у ана шу мақсад учун муносиб бўлган тегишли ҳужжатни қабул қилиши керак» деб кўзда тутилган эди. Потсдам қарорларида айтилишича, ҳар ҳолда Германиянинг келгусидаги ҳукумати сулҳ шартномаси имзоланишига қадар ана шу шартноманинг лойиҳаси тўғрисида ўз фикрларини баён қилиш имконига эга бўлади. Лондон кенгаши вақтида Америка делегацияси доиралари Германия блан тузиладиган сулҳ шартномасини тайёрламай, балки қандайдир «халқаро низом» тайёрлаш керак деган таклифни ўртага қўйган эдилар. Уларнинг фикрича ана шу «низом» Германия марказий ҳукуматини қатнаштирмай туриб, у блан сулҳ масаласини ҳал этиши лозим.

Қўшма Штатлар, Буюк Британия ва Франция делегациялари «Германия блан сулҳ шартномаси» деган сўзни «Германия учун сулҳ шартномаси» деган ибора блан алмаштиришни қаттиқ талаб этдилар. Совет делегацияси бу фикрга қарши э'тироз билдирди ва келгусидаги сулҳ конференциясида Германия ҳукуматига ўз фикрини баён қилиш имконияти берилиши лозимлигини ҳаққоний суратда кўрсатиб ўтди.

А. Я. Вишинский 12 мартдаги мажлисда бу ерда гап бошқа вакиллар ўйлаганидек ибора устидаги мунозарада эмас, балки бир-биридан принципиал суратда фарқ қилган фикрлар устида бораётганлигини очиқ-ойдин айтиб берди. Вишинский масалани янгича ҳал этиш усулини таклиф этди, я'ни сулҳ шартномаси бир томондан иттифоқчи ва бирлашган давлатлар блан, иккинчи томондан Германия ўртасида тузилиши лозим деди. Сулҳ тузишда бошқа усуллар бўлиши мумкин эмас, чунки икки томон ўртасидаги уруш ҳолати тамом бўлганидан кейин улар ўртасида сулҳ шартномаси тузилиши лозим.

Стрэнг (Буюк Британия) «ҳозирги вақтда ҳеч ким Германиянинг марказий ҳукумати қачон тузилажагини айтолмайди» деди. У Германия блан тузиладиган сулҳ шартномаси провардида имзоланиши лозим деб э'тироф қилди. Аммо, Стрэнгнинг фикрича, Германияда марказий ҳукумат тузилганига қадар «тинчликни та'минлаш вазифаларини Германия зиммасига юклаш»га тўғри келади. Мэрфи (Америка Қўшма Штатлари) «сулҳ шартномаси» деган сўз ўрнига «тинчликни та'минлаш» деган сўзни қабул қилишни таклиф этиб, Ўринбосарлар кенгашининг ишини кейинга суришга уринди.

А. Я. Вишинский айтдики, сулҳ шартномасини тайёрлаш блан уни имзолаш ўртасида анча вақт ўтиши мумкин, албатта. Аммо, Потсдам битимининг аниқ ва равшан кўрсатмаларига мувофиқ, Ташқи Ишлар Министрлари Кенгаши бошқа бирор ҳужжатни эмас, балки сулҳ шартномасининг ўзини тайёрлаши керак. «Эҳтимол, бирданига икки қуённи овламоқчидирмиз?, — деб сўради Вишинский. — Тарасcкондаги Тартарен бир ўқ блан бирданига 30 шерни ўлдираман деб мақтанган эди. Ундан бошқа ҳеч ким шу вақтгача бир ўқ блан икки қуённи ўлдиролмаган».

Узоқ мунозарадан кейин Мэрфи (Америка Қўшма Штатлари) «Германия учун сулҳ шартномаси» деган иборадан воз кечишга рози бўлди ва бу ибора ўрнига «Германия, сулҳ шартномаси» деган иборани қабул қилди. Бу масала катта сиёсий аҳамиятга эга бўлиб, тартибот қоидалари тўғрисидаги масаладан ҳам муҳимроқдир, чунки Германия блан сулҳ шартномаси тузиладими ёки тинчликни та'минлаш масаласи бошқача шаклда ҳал этиладими, деган асосий масала устида гап боради. Бу масала икки соатдан ортиқ муҳокама қилинди. Келгуси мажлисда шартнома лойиҳасини тайёрлаш тартибини муҳокама қилиш давом эттирилади.

ТАШҚИ ИШЛАР МИНИСТРЛАРИ ЎРИНБОСАРЛАРИНИНГ АВСТРИЯ МАСАЛАСИ БЛАН ШУҒУЛЛАНГАН МАЖЛИСИДА

Ташқи Ишлар Министрлари Ўринбосарларининг Австрия масаласи блан шуғулланувчи кенгашининг 12 мартдаги мажлисида Австрия блан тузиладиган шартноманинг ҳарбий моддалари муҳокама қилинди. Мажлис раиси генерал Кларк (Америка Қўшма Штатлари) Австриянинг қуруқликдаги қуролли кучлари миқдори ҳақидаги масалада 2 хил фикр борлигини айтди. Қисқа мунозарадан кейин Министр Ўринбосарлари бу масалани очиқ қолдиришга қарор бердилар ва Австрия территориясида аэродромларнинг сонига таааллуқли моддани муҳокама қилишга киришдилар.

Совет вакили айтдики, Австриянинг бошқа мамлакатларга нисбатан кичикроқ территориясида 54 ҳарбий аэродром бор, бу аэродромларнинг кўпчилиги немислар томонидан қурилган. 1938 йилда Австрия территориясида 9 аэродром бор эди. Австриядаги мавжуд ҳарбий аэродромлардан атиги 18 таси қуролсизлантирилган. Австрияга 54 аэродромнинг кераги йўқлиги тамомила аён, чунки унга кўп деганда 90 ҳарбий аэроплан сақлашга рухсат берилиши мумкин. Демак, аэродромларнинг сонини ҳам камайтириш ва ҳарбий-ҳаво кучлари ҳамда граждан авиацияси учун керак бўлган миқдордагина аэродром қолдириш жуда тўғри бўлур эди.

Ма'лум бўлишича, Англия ва Америка Қўшма Штатлари вакиллари бошқа фикрда турадилар: улар Австрияда ҳарбий аэродромларнинг бўлишига жуда қизиқишиб, ҳарбий аэродромларнинг сонини камайтириш тўғрисидаги бирор моддани Австрия блан тузиладиган шартнома лойиҳасига киргизишни истамайдилар. Ўринбосарлар Австрия территориясидаги аэродромлар сони ҳақидаги масалани ҳарбий экспертлар муҳокамасига топширишга рози бўлдилар. Британия вакилининг таклифига мувофиқ, Ўринбосарлар Австриядаги ҳарбий аэродромлар сони тўғрисидаги масалани кўриб чиқиш вақтида Австрияда бундай аэродромларнинг кўплигидан ҳайратда қолганликларини Венадаги Иттифоқчилар Кенгашига ма'лум қилишга рози бўлдилар.

Сўнгра, мажлисда совет делегациясининг Австрия армиясини фақат Австрия корхоналарида ишлаб чиқарилган қуроллар блан та'минлаш ҳақидаги таклифи муҳокама қилинди. Америка Қўшма Штатлари, Франция ва Англия вакиллари бу таклифга қарши э'тироз билдирдилар. Улар Австрияга ҳарқандай мамлакатдан олинадиган яроғ-аслаҳа блан қуролланиш ҳуқуқи берилсин деб талаб қилдилар. Ўринбосарлар бу масала юзасидан ҳам бир қарорга келолмадилар.

АВСТРИЯ БЛАН ТУЗИЛАДИГАН ШАРТНОМАНИНГ ИҚТИСОДИЙ МАСАЛАЛАРИ БЛАН ШУҒУЛЛАНУВЧИ ЭКСПЕРТЛАР КОМИТЕТИНИНГ МАЖЛИСИ

Австрия блан тузиладиган шартнома лойиҳасининг иқтисодий моддалари блан шуғулланувчи экспертлар комитетининг биринчи мажлиси 12 мартда бўлди. Бу комитетнинг вазифаларидан бири, Ташқи Ишлар Министрлари Ўринбосарларининг Австрия масаласи блан шуғулланувчи кенгашига материаллар тайёрлашдир. Мажлис совет вакили В. С. Геражченко раислигида ўтди ва мажлисда Австрия блан тузиладиган шартнома лойиҳасининг Ташқи Ишлар Министрлари Ўринбосарлари мажлисида ҳали муҳокама қилинмаган ба'зи моддалари юзасидан фикр алмашилди.

12 мартдаги мажлис

12 мартда Ташқи Ишлар Министрлари Кенгашида Германиянинг ҳарбий кучларини битириш тўғрисидаги масалани муҳокама қилиш давом этди. Мажлисга Франция Ташқи Ишлар Министри Ж. Бидо раислик қилди. Бу мажлисда Буюк Британия Ташқи Ишлар Министри Э. Бевин сўзлади.

БЕВИН СУЗИ

Бевин, бу масалада икки фикр бор, буларнинг бири кишилар тўғрисидаги ва иккинчиси моддий кучлар тўғрисидаги фикрдир, деди. Бевин Германиядаги Британия ва Америка оккупация доираларида бўлган ҳарбий қисмлар ҳақида кеча В. М. Молотов томонидан келтирилган ма'лумотлар ҳақида гапириб, бундай қисмлар борлигини э'тироф қилди, аммо улар ҳарбий қисмлар эмас деб да'во қилди. У айтдики, ана шу қисмлар составидаги кучлар ҳозир «ишчи корпусига ўхшаш кийимлар кийганлар», улардан миналарни йиғиштириб олиш ва миналардан тозалаш каби «ишлар»да фойдаланилмоқда. Айни замонда Бевин улар учун «муайян ташкилот тузиш талаб қилинганини ва бу ташкилотнинг ба'зи а'золари бошқалар ўртасида обрўйлироқ бўлиши кераклиги»ни э'тироф қилди. Ниҳоят Бевин ана шу «ишчи гуруҳлари» Британия қисмлари блан бир қаторда, Британия офицерларининг назорати остида ишламоқдалар деди.

Бевиннинг бу фикри кутилмаган бир ҳол бўлди, чунки Бевиннинг ўзи «ишчи корпуслари» деб кўрсатилган ана шу ҳарбий қисмларда илгари гитлерчилар Германиясининг қуролли кучлари қаторида хизмат қилган 81 минг киши борлигини айтган эди.

Бевиннинг Британия оккупация доирасида бўлган «Югославия қирол армияси» «кўчириб жойлаштирилган кишилар» аҳволига туширилди, деб берган изоҳлари ҳам ишонарлик эмас эди. Бевин даставвал бу армия тарқатиб юборилди деди. Сўнгра, бу армиянинг солдатлари «нуқул қоровуллар отряди» сифатида қоровуллик хизматини адо қилмоқдалар, деди ва ниҳоят улар хизмат қилган вақтларида қўлларида қурол бўлади, деб айтди.

Бевин ўз да'воларининг тамомила кучсиз эканлигини сезиб, кишиларнинг э'тиборини бошқа масалага жалб этмоқчи бўлди ва тўсатдан герман ҳарбий асирларининг тақдири... тўғрисидаги масалани кўтарди. У Министрлар Кенгаши столи ёнида турган ҳолда, ҳарбий асир бўлган немис солдатлари ва офицерлари совет қуролли кучлари сафида хизмат қилмоқдалар деган ва кўпданоқ рад этилган беҳуда овозаларни такрорлашдан қайтмади. Бевин шу ондаёқ ғарбий оккупация доираларида герман ҳарбий кучларини тугатиш соҳасида қониқарсиз чора кўрилаётганлигини оқлашга беҳуда уриниб кўрди ва бунинг учун совет доирасида қолган ва уруш вақтида инглиз-америка авиацияси томонидан вайрон қилинган герман ҳарбий кемаларининг бирқанча қисмини бутунлай йўқ қилиш масаласи юзасидан совет ҳарбий ма'мурларининг берадиган жавоби ҳали ҳам аниқ эмас деган баҳонани келтирди.

Бевин ҳарбий кучларни тугатиш тўғрисидаги масала юзасидан гапириб, кечаги гапларини такрорлади. У умуман, ҳарбий имкониятлар нимадан иборат эканлигини ва «тинчлик имкониятлари», «ҳарбий имкониятлар» нимадан иборат эканини айтиши қийин деди. Бевин айтдики, Британия ҳарбий ма'мурияти Рурнинг асосий саноатини шу доирадаги қўмондонликнинг назорати остига олди. Бевин бу доирада картелларни тугатиш тўғрисидаги қонун амалга оширилаётганлигини айтди. Аммо, Буюк Британия афкор оммаси картелларнинг ана шундай тугатилишига жуда умидсизлик блан қараётганлиги ма'лум, чунки бу чора ма'лум гитлерчилар қўлига ишониб топширилган. Сўнгра, яқинда Британия парламентида картелларнинг ана шундай тугатилишини картелларни қайтадан қуриш деб атаган эдилар».

В. М. Молотов ғарбий оккупация доираларида совет оккупацияси даврига нисбатан ҳарбий саноат ускуналари жуда оз миқдорда мусодара қилинди деган эди. Бевин В. М. Молотовнинг бу фикрини ма'қуллашга мажбур бўлди. Аммо, у бу фактлардан тамомила бошқача хулоса чиқарди. Бевин Германия иқтисодий жиҳатдан яхлит бир мамлакат бўлиши кераклиги ҳақидаги ҳаммага ма'лум ҳақиқатни такрорлаб айтдики, совет оккупация доирасидан нималар олинганлиги тўғрисида тўла ҳисобга эга бўлмай туриб, ғарбий доиралардан ҳарбий саноат ускуналарини олиш мумкин эмас.

Бевин сўзининг охирида бундай деди: мен Германиядаги Иттифоқ Контроль Кенгаши докладининг ҳамма боблари юзасидан «ўзаро умумий бир фикрга келмай туриб», Ташқи Ишлар Министрлари Кенгашининг Германиядаги Иттифоқ Контроль Кенгашига Германиянинг ҳарбий кучларини битириш тўғрисида бирор йўл-йўриқ беришга қарши э'тироз билдирзман.

Шундан кейин сўзга чиққан Маршалл Америка делегацияси Бевиннинг сўзларига қўшилади деб айтиш блан қаноатланди.

Бидо ўз нутқида Франция делегацияси ҳарбий кучларини битириш масаласи ҳарбий имкониятлар ва немис саноатининг даражаси тўғрисидаги масала блан боғлиқ деб ҳисоблаб келганини эсга тушириб ўтди. Шу блан бирга у Франция делегацияси ана шу ҳар икки масалани бир-бири блан аралаштирмайди деди. Бидо уруш эҳтиёжларига хизмат қиладиган ҳарбий саноат блан тинч давр мақсадлари учун хизмат қиладиган саноат ўртасида фарқ борлигини айтди. У Германиянинг ҳарбий саноати тўғрисидаги масалани ҳозирданоқ Ташқи Ишлар Министрлари Ўринбосарлари кенгашининг муҳокамасига қўйишни таклиф этди.

Шундан кейин В. М. Молотов сўзлади.

В. М. МОЛОТОВ СЎЗИ

В. М. Молотов ўз нутқида Бевин сўзларига жавоб қайтарди. В. М. Молотов айтдики, Британия доирасида гитлерчилар армиясининг илгариги солдат ва офицерлари ҳамда немис миллатидан бўлмаган кишилар, чунончи, «Югославия қирол армияси» Андерс қисмлари, шунингдек четниклар, салашилар, бендеровчилар ва шу сингарилардан иборат ҳарбий типдаги қисмлар борлигини асосан э'тироф қилди. В. М. Молотов шундай савол берди: «Бу қисмлар нима учун сақланмоқда? Мазкур қисмларнинг мавжуд бўлиши фақат вазиятни оғирлаштириши равшан эмасми? Ҳозиргача сақланиб келаётган ана шундай ҳарбий қисмлар, штаблар, соқчилик хизмати ва бошқа ташкилотларнинг ҳаммасини йўқ қилиш ва «Европани улардан тозалаш» вақти келмадими».

В. М. Молотов Бевиннинг Совет Иттифоқидаги герман ҳарбий асирлари тўғрисида ва Германиянинг совет оккупациясида қолган ба'зи ҳарбий денгиз кемаларининг тақдири ҳақидаги да'волари тўғрисида гапириб, бу да'воларнинг асоссиз ва тамомила пуч эканлигини кўрсатиб берди.

Сўнгра, В. М. Молотов Контроль кенгаши докладининг «Ҳарбий кучларни битириш» ҳақидаги бобида Британия ва Америка вакилларининг қилган баёнотларидан парчалар ўқиб берди. Бу баёнотда Америка матбуотининг Совет Иттифоқи территориясида 3 миллионга яқин немис ҳарбий асирлари бор, деган да'воси, шунингдек Совет Иттифоқи территориясида гўё «Зейдлиц армияси» ҳали ҳам иш кўрмоқда деган овозаларга асосланилади.

В. М. Молотов бундай деди: докладга шу баёнотни илова қилган Америка ва Британия вакилларининг бу ножўя ишлари мени ҳам ўнғайсиз ҳолга қўйганига иқрорман. Маршалл Соколовский Контроль Кенгашининг 10 февральда бўлиб ўтган машҳур мажлисида ана шундай да'воларни рад этганига қарамай, Америка ва Британия вакилларининг шу баёнотни докладга илова қилганликлари жуда ҳам бема'ни бир ишдир.

Шундай овозалар бўлганлиги учун бундай баёнот докладга илова қилинган эди, деб айтадилар. Модомики, бизнинг ўзимиз шундай бема'ни овозаларни тарқатиб, арзимаган беҳуда гапларни ўз ҳисоботларимизга киргизар эканмиз, бошқаларни бема'ни овозаларни тарқатувчи кишилар деб айтишимизнинг нима кераги бор?

Сўнгра, В. М. Молотов айтдики, совет ҳукумати Совет Иттифоқи территориясида бўлган немис ҳарбий асирларининг миқдори тўғрисида шу бугуноқ Ташқи Ишлар Министрлари Кенгашига ма'лумот топширишга қарши э'тироз билдирмайди. Шу блан бирга совет ҳукумати Америка Қўшма Штатлари, Бирлашган қироллик ва Франция ҳукуматлари ҳам ўз мамлакатларида ва ўзлари идора қилиб турган ерларда бўлган немис ҳарбий асирлари тўғрисида ма'лумот топширишлари керак деб ҳисоблайди.

В. М. Молотов сўзини давом эттириб, қуйидагиларни айтди:

— Бугун Бевин жанобларининг сўзини ҳарбий имкониятлар ва уларни тугатиш тўғрисидаги масалани Германияни иқтисодий жиҳатдан бирлаштириш масаласидан ажратиб бўлмайди деган ма'нода тушиндим. Мен бу фикрга қўшилолмайман. Бидо жанобларининг айтган фикри анча тўғридир. Саноатнинг ҳамма тармоқлари ўртасида, чунончи, тинчлик мақсадларига хизмат қилувчи саноат блан, ҳозирги кунда тинчлик манфаатларига хизмат қилиб, уруш вақтида ҳарбий эҳтиёжларга хизмат қиладиган саноат ўртасида шубҳасиз алоқа бор. Аммо, барча иқтисодий масалаларни, шу жумладан Германияни иқтисодий жиҳатдан бирлаштириш масаласини кўрмай туриб, Германиянинг ҳарбий имкониятларини тугатиш ҳақида гапиролмаймиз, деб ўйлаш хато бўлур эди.

(ОХИРИ ТЎРТИНЧИ БЕТДА)

Колхоз кадрлари блан ишлаш янги вазифалар даражасига кўтарилсин!

ВКП(б) Марказий Комитетининг февраль пленуми социалистик қишлоқ хўжалигини янада ривожлантириш соҳасида партия ва совет ташкилотлари учун жангозар программа тузиб берди.

Улуғ Сталиннинг бевосита раҳбарлиги остида қабул қилинган бу қарорда, уруш натижасида қишлоқ хўжалигимизга етказилган жароҳатларни, қурғоқчиликнинг оғир оқибатларини тезликда тугатиш йўллари белгилаб берилган. Бу эса барча партия ва совет ташкилотларидан қишлоқ хўжалигига раҳбарликни тубдан яхшилашни талаб қилади.

Марказий Комитетнинг пленуми «Қишлоқдаги ишларда бўлган қатор камчиликларга хотима бериш зарур, раҳбар кадрларнинг ба'зилари колхозларга ҳали ҳам э'тиборсиз қарамоқдалар, колхоз қурилишида партия йўлининг бузилишига йўл қўймоқдалар, қишлоқда зарур ташкилий ва сиёсий ишларни олиб бормаётирлар. Аввало мана шундай камчиликларга хотима бериш керак» деб та'кидлади.

ВКП(б) Марказий Комитети пленумининг МТС ишларини яхшилаш, МТСлар блан колхозлар ўртасида тўғри муносабат бўлишини та'минлаш мақсадида директорларнинг сиёсий ишлар бўйича ўринбосарларини белгилаш ҳақидаги қарори катта аҳамиятга эгадир.

ВКП(б) Марказий Комитети пленуми томонидан белгиланган улуғвор вазифаларни тўла-тўкис адо этиш учун қишлоқ хўжалик кадрлари блан ишлаш, уларни тарбиялаш соҳасидаги ишларни янада баланд даражага кўтаришимиз керак. Шунинг учун ҳам колхоз кадрлари блан ишлашдаги нуқсонларни дарҳол тугатишимиз ва бу соҳадаги ишларимизни пленум кўрсатмалари асосида қайта қуришимиз зарур.

Ўтган йили Самарқанд областида қишлоқ хўжалик ишларида жиддий нуқсонларнинг келиб чиқишига асосий сабаблардан бири кадрлар блан ишлаш соҳасида хатоларга йўл қўйилишидир. Партия ва совет ташкилотларининг раҳбарлари колхоз кадрларини кўплаб нотўғри алмаштириб юбордилар. 1946 йилда 1214 колхоз раисидан 430 таси ёки 35 проценти алмаштирилди. Булунғур районидагина 65 колхоз раисидан 32 таси, Ғаллаорол районида 50 дан 28 таси, Иштихон районида 46 дан 20 таси алмаштирилди. Бу районларнинг раҳбарлари колхоз ишида юз берган қийинчиликлар ва камчиликларнинг сабабларини ўрганиш ва бу соҳада колхоз раҳбарларига амалий ёрдам бериш ўрнига, уларни ишдан бўшатишдек, осон ва нотўғри йўлга кирдилар. Ҳолбуки бу районларнинг бирортаси ҳам давлат планларини бажаролмадилар.

Жомбой район Холвойи қишлоқ советидаги «Қувват» колхози энг қолоқ колхозлардан ҳисобланади. Район раҳбарлари бу колхозни илғорлар даражасига кўтариш учун кўп қарорлар қабул қилдилар. Сўнгра колхозни тиклаш юзасидан биргина чора қилиб колхоз раиси ўртоқ Боймуротовни алмаштирдилар. Янги сайланган раис ўртоқ Нарзиев икки ой ишлагач, ҳали колхоз ишини ўрганиб етмасдан уни яроқсиз деб ишдан олдилар ва ўрнига колхознинг звено бошлиғи ўртоқ Пўлатовани тайинладилар. 3 ой ишламасдан ўртоқ Пўлатова ҳам «ёмон»га чиқди ва район партия комитетининг «ташаббуси» блан ўртоқ Пўлатова ҳам ишдан олиниб, ўрнига ўртоқ Аҳадов тайинланди. Шундай қилиб «Қувват» колхозида 1946 ва 1947 йилнинг январь ойи мобайнида колхоз раиси 5 марта алмашди. Алмашилган раисларнинг бирортасига ҳам колхоз ишлабчиқаришини ва ундаги ишчи кучи ва ички имкониятларни ўрганиб етишга имконият берилмади. Натижада «Қувват» колхози ўтган йили бирорта ҳам давлат мажбуриятини бажаролмади.

Бу факт дастлаб Жомбой район раҳбарларининг (райком секретарьлари Ҳусайинов ва Эшқувватов ўртоқлар) колхоз кадрларини танлаш ишига енгилтаклик блан қараганликларини кўрсатади.

Колхоз раҳбарларига нисбатан нотўғри муносабатда бўлиш ва ма'мурятчилик қилиш ҳоллари ҳам ҳукм сурмоқда. Бундай аҳволни айниқса областьнинг Ғаллаорол (ЎзК(б)П райкоми секретари ўртоқ Тошкенбоев), Иштихон (райком секретари ўртоқ Жамолов), Қорақишлоқ (райком секретари ўртоқ Ўсаров), Пастдарғам (райком секретари ўртоқ Усмонов) районларида кўплаб учратиш мумкин. Бу районларнинг раҳбарлари колхоз раисларини алмаштириб, қишлоқ хўжалик уставини ва колхознинг ички демократиясини ҳам унутиб қўйдилар. Жомбой районидаги «Коминтерн», «Қувват» ва «Ленин йўли» колхозларининг раислари колхоз а'золарининг умумий йиғилишисиз ишдан олинган. Область партия комитети эса колхоз кадрларига ма'мурятчилик қилган, сиёсий калтабин, узоқни кўрмайдиган раҳбарларга нисбатан ўз вақтида етарли чора кўрмади.

Шуни эсдан чиқармаслик керакки, колхознинг умумий мажлиси колхознинг тўла ҳуқуқли хўжайинидир ва колхоз правления составини ўзгартиришга ҳақли бўлган ягона органдир.

Колхоз раисларининг тез-тез алмашиб туришига яна бир асосий сабаб шуки, колхозларнинг раҳбар кадрларини ҳар томонлама ўрганиш ва ундан сўнг ишга қўйиш принципига э'тибор қилинмайди. Айрим районларда раҳбарлар ўзларига яхши кўриниб қолган кишиларни колхоз раиси ёки колхознинг бошқа раҳбарлик вазифасига тайинлайдилар. Жомбой районидаги Димитров номли колхозга яқинда Иброҳим Хўжанов деган киши раис қилиб тайинланган. Хўжанов кўз бўямачилик ва колхоз мол-мулкини талон-тарож қилгани учун ўтган йил июль ойида партиядан ўчирилган, ишдан олинган ва судга берилган эди. Ёки шу районнинг Охунбобоев номли колхозига ҳам Хўжанов деган бир киши раис қилиб белгиланган. Бу киши илгари колхоз мол-мулкини талон-тарож қилгани учун 10 йилга қамалган эди. Яқинда эса, колхоз ғалласидан 150 центнерини ўғирлаб сотган. Кадрларни ўрганиш ва танлаш ишига бундай нотўғри ва юзаки муносабатда бўлиш, Пастдарғам, Нурпой, Комсомол районларида кўплаб давом этмоқда.

Ўртоқ Сталин кадрлар тўғрисида берган та'лимотида кадрларни ўрганиш диққат марказида бўлиши, уларни ҳартомонлама чуқур текшириш, амалий ишда синаш, текшириш зарурлиги ҳақида гапиради. Кадрларимизнинг маданий савиясини, марксча-ленинча тайёргарлигини, унинг сиёсий томондан чиниққанлигини партия ишига садоқатини, ишчанлик ва ташкилотчилик қобилиятларини, қийин шароитларда ишни ташкил қилаблишини, партия йўлини амалга оширишда принципиаллигини, янгиликни сеза билиш қобилиятини ҳар тарафлама чуқур ўрганиш лозим. Афсуски, кўпгина раҳбар ўртоқларимизнинг кадрларни бундай ўрганиш ва танлаш ишига бардошлари етмайди. Шунинг учун ҳам бизда кадрларни тез-тез алмаштириш фактлари давом этмоқда.

Колхоз кадрларини тўғри танлаш учун ҳар томонлама текширилган ва ўрганилган резерв бўлиши катта аҳамиятга эга. Бироқ бизда жуда кўп ўртоқлар резерв масаласига етарли баҳо бермайдилар.

Оқдарё район партия комитетининг резервлар блан ишлаши текширилганда, ўтган йили тузилган резервларни кўрсатадилар. Унда ёзилган кўпгина кишилар эса аллақачонлар райондан кетиб қолганлар. Булунғур район партия комитетининг секретари ўртоқ Юсупов 65 колхоз учун 10 кишидан иборат резерв тузган. Резервдаги кишиларнинг кўплари ҳеч қаерда ишламайди. Фориш, Қўшработ, Қорақишлоқ район партия комитетларининг раҳбарлари кадрлар учун резерв ҳам тузмаганлар.

Шуни унутмаслик керакки, резервда турган киши район партия ташкилоти учун катта аҳамиятга эгадир. Резервга ёзилган кишиларни тез-тез партия ташкилотига чақириб туриш, оммавий иш даврида синаш, ўқиш, жамоат ишларига актив қатнашмоғи учун маслаҳатлар бериш — буларнинг ҳаммаси, унинг ўсиши, юксалиши ва ташаббускор, қобилиятли раҳбар бўлиб етишмоғи учун жуда катта ҳаёт мактабидир. Резервларнинг катта аҳамияти ҳам ана шунда.

Партиямизнинг ташкилотчилари Ленин ва Сталин кадрларимизнинг назарий билимларини кўтариш ҳақида доим та'лим бериб келадилар «...**Бирор жамоат вазифасини бажарувчи киши, ўзининг мансабига қараб эмас, балки билимига ва фазилатларига қараб баҳоланади». (Ленин).**

Шунга қарамасдан айрим раҳбар ўртоқлар колхоз кадрларимизнинг назарий билимини оширишга э'тиборсиз қарайдилар. Ҳолбуки ишимизнинг муваффақиятли бўлиши, олдимизда турган улуғвор вазифаларни тўла адо этиш кадрларимизнинг назарий жиҳатдан қуролланган бўлишига боғлиқдир. Буни унутиб қўядилар. Областьдаги 1214 колхоз раисининг фақат 2 таси олий ва 52 таси ўрта ма'лумотли халос. Қолган 1099 колхоз раиси эса паст ма'лумотга эга. Буларнинг кўп қисми ҳалигача саводини чиқаришга қизиқмай келади.

Ўртоқ Эгамбердиев Комсомол районидаги Громов номли колхозда 16 йилдан буён раис бўлиб ишлайди. Аммо, ҳозиргача ғирт саводсиз. Унга «Нима учун саводингизни чиқармайсиз?», деб савол берсангиз, у дарҳол «вақтим йўқ» деган хом ва ўринсиз жавобни беради. Областьнинг етоқли кишилари бўлган Очил Қаландаров (Пахтакор район Карл Маркс номли колхознинг раиси), Абдураҳмон Пўлатов (Хатирчи район Сталин номли колхознинг раиси), Нор Жўраев (Каттақўрғон районидаги «Пролетарий» колхозининг раиси) ўртоқлар ҳам неча йилдан бери колхоз раислари бўлиб ишлайдилар. Аммо, ҳозиргача саводларини чиқариб олганлари йўқ.

Район партия комитетларининг айрим секретарьлари колхоз кадрларининг назарий билимини оширишга ҳалигача мас'улиятсизлик блан қараб келмоқдалар. Нурпой район партия комитетининг секретари ўртоқ Ўрунов колхоз кадрларининг ўқишини барбод берди. Булунғур район партия комитетининг секретарьлари Аракилов, Юсупов ўртоқлар «Колхозларнинг қишки ишларига зарар келади» деган баҳона блан колхоз раисларининг ўқишига руҳсат бермадилар.

Колхоз кадрларининг назарий билимини ошириш ишига ана шундай фарқсиз ва беғамлик блан қараш—кадрларимизнинг ўсмай қолишига, жиддий хато ва камчиликларга йўл қўйишларига сабаб бўлади.

Ўзбекистоннинг илғор пахтакорлари улуғ доҳиймиз ўртоқ Сталин номига мактуб ёзиб, ўз устларига янги-янги ва буюк мажбуриятлар олдилар. Бу мажбуриятларни бажариш Ўзбекистон меҳнаткашларининг шон-шараф ишидир. Бу эса колхоз кадрлари блан ишлаш, ва уларни жой-жойига қўйиш ишида большевикча тартиб ўрнатишни ва шундай қилиб кадрларимиз блан ишлашни янги вазифалар даражасига кўтаришни талаб этади.

Ш. РАШИДОВ.

ЎзК(б)П Самарқанд область комитетининг кадрлар бўйича секретари.

Ташқи Ишлар Министрлари кенгашида

В. М. МОЛОТОВ СЎЗИ

(БОШИ УЧИНЧИ БЕТДА)

Совет делегацияси биз Германияни иқтисодий жиҳатдан бирлаштириш учун ҳамма чорани кўришимиз керак деган фикрга қўшилади. Аммо, бу нарса Германиянинг ҳарбий кучларини битириш ва унинг ҳарбий имкониятларини тугатиш масаласининг кўрилишини кечиктириш учун баҳона бўлмаслиги керак. Контроль Кенгаши ғарбий доираларда Германиянинг ҳарбий корхоналаридан деб ҳисобланган 1554 заводни тугатишни мўлжаллаган эди. атиги учта ҳарбий заводнинг машина ва ускуналари олинган, ҳолбуки совет доирасида тақиқланган 676 ҳарбий саноат корхонаси ва бошқа корхоналарнинг машина ва асбоб-ускуналари олинди. Хўш, бу аҳволни қандай изоҳлаб бўлади.

Бевин Контроль Кенгаши томонидан ўтган йилнинг март ойида белгиланган Германия саноати даражасини қайталаб кўриб чиқиш зарур деди. Совет ҳукумати бу таклифни тамомила қувватлайди.

— Мен, деди В. М. Молотов,—ўтган йилнинг 10 июлидаёқ совет ҳукуматининг бу масала ҳақида қуйидаги фикрини баён қилган эдим: «Германиянинг тинч давр учун керакли маҳсулот ишлаб чиқарувчи саноатининг янада кенг ривожланиши учун имконият берилиши керак, саноатнинг бу тараққиёти герман халқининг тинч даврдаги эҳтиёжларини та'минлаш ва бошқа мамлакатлар блан савдо-сотиқни кучайтириш йўлидангина бориши лозим. Бу чора герман саноатини ва шу жумладан Рур саноатини иттифоқчилар назорати остига олишни талаб этади. Рур саноати учун жавобгарлик иттифоқчи мамлакатлардан фақат биттаси зиммасига юкланиши мумкин эмас. Германиянинг тинч давр учун керакли маҳсулот ишлаб чиқарадиган ва шунингдек Германиянинг саноатини ривожлантиришни, ташқи савдосини ривожлантиришни кўзда тутадиган тегишли программанинг қабул этилиши ҳамда Германиядаги ҳамма саноат корхоналарининг иттифоқчилар назорати остига олиниши Берлин конференциясининг Германияга иқтисодий жиҳатдан яхлит бир мамлакат сифатида қаралиши лозим деб чиқарган қарорига муносибдир».

Молотов совет ҳукумати Германия саноатининг тараққиёт даражаси тўғрисидаги ва Германиянинг иқтисодий бирлигини та'минлаш ҳақидаги масалага ғоят катта аҳамият бераётганлигини та'кидлаб айтдики, Германиянинг ҳарбий кучларини битириш масаласини қараб чиқишни кечиктириш нотўғри бўлур эди. В. М. Молотов бундай деди: «Германиянинг ҳарбий кучларини битиришдан Совет Иттифоқигина манфаатдор эмас, балки Европадаги бошқа мамлакатлар ҳам бу масалада СССР каби бир хил даражада манфаатдордирлар. Германиянинг ҳарбий кучларини битириш масаласини умуман барча иқтисодий масалалар муҳокама қилинганига қадар кўриб чиқмасликка асос йўқ. Аммо, шу вақтгача фақат Совет ҳукуматигина бу масала юзасидан амалий таклифлар киргизди».

В. М. Молотовнинг нутқидан кейин Бевин Германиянинг ҳарбий саноатини тугатиш соҳасидаги ишларни тезлатиш тўғрисида Контроль Кенгашига йўл-йўриқ кўрсатиш ҳақидаги фикрга қўшилди. Шунингдек Бевин, Британия оккупация доирасида бўлган, немислар ва ғайри немис миллатидан чиққан кишилардан тузилган ҳарбий тишдаги қисмлар деб аталган «хизмат группалари»ни узил-кесил тарқатиб юбориш юзасидан аниқ муҳлат белгилаш имкониятини қараб чиқишга тайёр эканлигини айтди. Бевин Германия ҳарбий саноатининг тақдири Германиянинг иқтисодий бирлиги тўғрисидаги масала блан боғлиқ эмаслигини э'тироф қилди. У Молотовнинг Ташқи Ишлар Министрлари Кенгаши Германиядаги Иттифоқ Контроль Кенгаши докладидаги асосий бобларни қараб чиқишни давом эттирсин, деган таклифига қўшилди. Маршалл ва Бидо ҳам бу таклифни қабул қилдилар.

Аммо, В. М. Молотовнинг тўрт ҳукуматнинг ҳаммаси ҳарбий асирларнинг миқдори тўғрисида ма'лумот топширсин деб қилган таклифи ҳақида ҳечким бирор фикр айтмади. Бу масала ҳал этилмай қолди. (ТАСС).

ГЕРМАНИЯ БЛАН ТУЗИЛАДИГАН СУЛҲ ШАРТНОМАСИНИ ТАЙЁРЛАШ ТАРТИБИНИ МУҲОКАМА ҚИЛИШ

13 мартда Ташқи Ишлар Министрлари Ўринбосарларининг Германия масаласи блан шуғулланувчи кенгаши сулҳ шартномасини тайёрлаш тартибини муҳокама қилишни давом эттирди. Мажлисда бу ҳужжатнинг мазмуни ҳақида бошланган мунозаралар тамом бўлди.

СССР Ташқи Ишлар Министрининг Ўринбосари А. Я. Вишинский айтдики, совет делегацияси Америка делегацияси томонидан тақдим этилган «Германия сулҳ шартномаси» иборасини қабул қилишга тайёрдир. Совет делегацияси бу ҳужжат бир томонлама тузиладиган шартнома эмас, балки уруш ҳолатида бўлган мамлакатлар ўртасидаги сулҳ шартномасини тайёрлаш тартибидан иборат бўлади, деб ўйлайди.

ГЕРМАНИЯ БЛАН ТУЗИЛАДИГАН СУЛҲ ШАРТНОМАСИ ЮЗАСИДАН МАСЛАҲАТЛАШИШ УЧУН АЛБАНИЯНИ ҚАТНАШТИРИШ ТЎҒРИСИДА

Шундан кейин, Ташқи Ишлар Министрлари Ўринбосарлари Кенгаши Германия блан тузиладиган сулҳ шартномасини тайёрлаш тўғрисида маслаҳатлашиш учун Министрлар Кенгаши қайси давлатларни жалб этиши лозим деган масалани қараб чиқди. Ўринбосарларнинг Лондонда бўлиб ўтган кенгашида бу масала юзасидан ихтилоф чиққан эди. Совет ва француз делегациялари маслаҳатлашиш учун бошқа давлатлар блан бир қаторда, Албанияни ҳам жалб этишни қаттиқ талаб қилган эдилар. Албаниянинг қаҳрамон халқи гитлерчилар Германиясини тор-мор келтиришда ўз ҳиссасини қўшган эди. Америка Қўшма Штатлари ва Буюк Британия вакиллари бунга қарши э'тироз билдириб, Албанияни сулҳ конференциясига чақиришни истамаган эдилар.

Министрлар Кенгаши маслаҳатлашадиган давлатлар рўйхатида Албания сўзи қавс ичига олинган эди. Бунга СССР ва Франция делегациялари маслаҳатлашиш учун Албанияни қатнаштириш тарафдори, Америка Қўшма Штатлари ва Англия вакиллари эса, бунга қарши деган сўзлар ёзилган эди.

Мажлисда сўзга чиққан А. Я. Вишинский, СССР ва Франция делегацияларининг тутган йўлини батафсил асослаб берди ва Буюк Британия ҳамда Америка Қўшма Штатлари вакилларининг э'тирозлари асоссиз эканлигини айтди.

— Албания сўзи нима учун қавс ичига олинди? — деди у. — Албанияга нима учун бундай жазо берилади. Албания Италия блан тузиладиган сулҳ шартномасида ўзига муносиб яхши ўрин олди. Италия блан тузилган сулҳ шартномасининг VI—м боби тўғрисида гапириб ўлтирмайман. Бу боб Албаниянинг ва албан халқининг манфаатларини ҳимоя қилади. Италия блан тузилган сулҳ шартномасининг репарациялар тўғрисидаги 74—б моддасида ҳам Албаниянинг иттифоқчи ва бирлашган давлат сифатида муайян ҳуқуқларга эга эканлиги э'тироф қилинади. Бу моддада Албания 5 миллион доллар миқдорида репарация олиши лозим эканлиги кўрсатилади.

Вишинский сўзини давом эттириб, бундай деди:

— Эҳтимол Албанияга садақа берганмилар? Эҳтимол Албаниянинг мушкулини осон қилиш учун репарацияларнинг бир қисми ҳисобига унга жума куни ибодатдан кейин тўққиз пул хайр қилганмилар? Совет ҳукумати бу масалага бошқача қарайди ва у закотчи бўлиш ниятида эмас. Совет ҳукумати Албания берган талафотларига қараганда афсуски, жуда оз репарация олмоқда деб ҳисоблайди!

Вишинский Италия блан тузилган шартноманинг 88-нчи моддасида Албания шартномага қўшила олади ва шартнома имзолангандан кейин бирлашган давлатларнинг бири деб ҳисобланади, дейилганини эслатиб ўтди.

«Бу гаплар Италия блан тузилган шартномага нисбатангина айтилган дейишлари мумкин, — деди Вишинский,— Аммо, принцип принциплигича қолади. Модомики, Германиянинг шериги блан тузилган шартномада Албания бирлашган давлат қаторида ҳисобланган экан, гап Албаниянинг ва бошқа бирлашган давлатларнинг душмани блан бўладиган муносабатлар ҳақидаги ҳамма ҳолларда, Албанияни бирлашган давлатлардан бири деб қарамасликка ҳечқандай асос йўқ». Вишинский сўзининг охирида бундай деди: совет ва француз делегацияларининг таклифини қабул қилиш жуда тўғри бўлур эди. «Биз бу блан қаҳрамон албан халқининг хизматларига яраша иш қилган бўламиз ва Албаниянинг қонуний талабларини ва тамомила асосли ҳуқуқларини рад этиш блан кулгили бир аҳволга тушиб қолиш хавфидан ўзимизни халос қиламиз», деди Вишинский.

Буюк Британия вакили Стрэнг совет вакилининг асосли гапларини рад этаолмай, Британия делегациясининг тутган йўли эскича, ўзгармай қола беради, деган қисқача сўзини айтиш блан кифояланди. Америка Қўшма Штатлари вакили Мэрфи Вишинский блан мунозара қилмоқчи бўлди, аммо, асоссиз далиллар келтириб, ноқулай бир аҳволга тушиб қолди. У, жумладан айтдики, Албанияни бирлашган давлатлардан бири деб ҳисоблаб бўлмайди. Албанияни... кўпроқ Австрия блан тенглаштириш мумкин. «Уларнинг душманга кўрсатган қаршилиги кўп жиҳатдан ўхшашиб кетади». — деди Мэрфи. Сўнгра, Мэрфи Америка Қўшма Штатлари ҳукумати Албания блан дипломатия муносабатлари боғлаган эмас деб, Албанияни маслаҳатлашиш учун чақиришга қарши чиқди. У, Албания ҳукуматини менсимай, бу ҳукуматни «ҳокимият бошида турган кишилар тўдаси»дан иборат деб атади ва ҳокимиятнинг улар қўлида қолишига шубҳаланганлигини айтди.

А. Я. Вишинский Америка вакилининг бу сўзига муносиб зарба берди.

Совет вакили бундай деди:

— Албанияни Австрия блан тенглаштириш асло келишмаган иш. Австриянинг Германия томонида туриб иттифоқчиларга қарши 36 дивизия қўйганлиги ва немис ҳарбий жиноятчиларининг ярми австриялилар эканлиги ма'лум эмасми. Албаничи? Албания ўзининг қаҳрамон партизан отрядларини ва қуролли кучларини фашизмга қарши, гитлерчилар Германиясига ва унинг шерикларига қарши қўйди, бутун албан халқи фашизмга қарши курашга отланди. Париж Сулҳ конференциясида албан халқининг бу курашдаги иштироки ҳақида батафсил айтилган эди. Америка ҳарбий қўмондонлиги ҳам уруш вақтида албан халқининг бу курашига катта баҳо берган эди. Шуни унутмаслик керакки, ҳозирги вақтда албан халқига етакчилик қилаётган ва Албания ҳукуматини ташкил этган кишиларнинг ўзлари ана шу курашга раҳбарлик қилган эдилар.

— Мэрфининг Америка Қўшма Штатлари бу ҳукуматни танимайди, деган сўзлари кишини унча ташвишлантирмайди, —деди Вишинский, — кейинги йиллардаги воқиалар ҳамманинг эсида. Америка Қўшма Штатлари ҳозир Мэрфи айтган далиллар блан ҳам Польша, Румония, Булғория ҳукуматларини танимаган эди. Аммо, бу ҳол Қўшма Штатларнинг кейинчалик ана шу далиллардан воз кечиб, мазкур ҳукуматларни танишига халақит бермади. Италия блан тузилган шартномада Албания ҳукуматининг ҳуқуқлари э'тироф этилади-ю, Германия блан тузиладиган сулҳ шартномасида нима учун унинг ҳуқуқлари э'тироф этилмайди? Бу ҳол мени кўпроқ ташвишга солаётир, чунки бу ҳол, сўзга чиққан шеригимда мантиқ йўқлигини кўрсатади, мантиқнинг йўқлиги хавфли бир касалдир.

А. Я. Вишинский Германиядан олинадиган репарацияларни тақсимлашда қатнашиш учун Албания Иттифоқчиларнинг репарация агентлигида қатнашишга таклиф этилганини эслатиб ўтди. Бу блан Албаниянинг Германия блан тузиладиган сулҳ шартномасини тайёрлашда қатнашишга ҳақли эканлиги э'тироф қилинган эди. Эндиликда нима учун бу ҳуқуқ шубҳа остига олинади?

— Албаниянинг Репарация агентлигига таклиф этилиши эҳтимол хатодир... — деди Мэрфи.

Мэрфининг бу сўзларини Америка Қўшма Штатлари ҳукумати ана шу хатони тузатиш тўғрисида таклиф киргизмоқчи деган ма'нода тушуниш керакми?— деб сўради Вишинский. — Эҳтимол сиз Америка Қўшма Штатлари ҳукумати олдига Албанияни иттифоқчиларнинг репарация агентлигидан чиқариш масаласини қўймоқчи бўларсиз? Гапингизни шу ма'нода тушунишим тўғрими?

Мэрфи мен бу саволга жавоб беролмайман, деб мунозарани шу блан тугатди.

Мажлис раиси Кув де Мюрвилль (Франция) муҳокамага якун ясаб айтдики, Германия блан тузиладиган сулҳ шартномаси юзасидан маслаҳатлашиш учун Албанияни чақириш масаласи эски ҳолича қолади, — икки делегация, я'ни СССР блан Франция Албанияни чақириш тарафдори, икки делегация, я'ни Америка Қўшма Штатлари блан Буюк Британия делегациялари бунга қаршидир. (ТАСС).

ТАШҚИ ИШЛАР МИНИСТРЛАРИ ЎРИНБОСАРЛАРИНИНГ АВСТРИЯ МАСАЛАСИ ЮЗАСИДАН БЎЛГАН МАЖЛИСИ

13 мартда Ташқи Ишлар Министрлари Ўринбосарларининг Австрия масаласи юзасидан бўлган мажлиси Парис жаноблари (Франция) раислигида ўтди.

Франция делегацияси фашистлар армиясида фаол хизмат қилган ва икки даража юқори унвон олган офицерларнинг Австрия армиясида хизмат қилишини тақиқлаш тўғрисида таклиф киргизди.

Совет вакили Гусев бу таклифни қувватлади ва бу чоранинг амалга оширилиши Австрия армиясини демократлаштиришга ёрдам беради, деди. Англия ва Америка вакиллари бундай қарорнинг қабул қилинишига қарши э'тироз билдирдилар. Жумладан, Ҳуд (Буюк Британия) «австралиялиларни яхши ва ёмон кишилар деб ажратиш ярамайди» деди.

Қисқа мунозарадан кейин, илгари фашистлар армиясида хизмат қилган ва полковник ҳамда ундан юқори даражани олган офицерларнинг Австрия армиясида хизмат қилишини тақиқловчи моддани шартнома лойиҳасига киргизиш тўғрисида қарор чиқарилди.

Шундан кейин, совет ва француз делегацияларининг Австрияни ҳарбир бюджет йили бошланиш олдидан ҳарбий эҳтиёжлар учун сарфланган маблағлар ва ўтаётган йилда қуролли кучларнинг миқдори ҳақидаги ма'лумотларни э'лон қилишга мажбур этиш тўғрисида киргизган таклифлари муҳокама қилинди.

Буюк Британия вакили бу таклифга қарши э'тироз билдирди, шу блан масала ҳал этилмай қолди.

Британия ва Америка вакиллари Австриянинг ба'зи қуролларга ва жумладан «одамларни ёппасига қирадиган қуроллар»га эга бўлишини тақиқлаш тўғрисидаги таклифга ҳам қарши э'тироз билдирдилар. Ҳуд ва Кларк «одамларни ёппасига қирадиган қуроллар» деган сўзнинг ма'носини тушунмаганликларини исбот қилишга зўр бериб уриниб кўрдилар ва шу сабабдан, бу сўзларни шартнома лойиҳасининг тегишли моддасига киргизмаслик керак, дедилар. Совет вакили Ф. Гусев бу ибора Ташқи Ишлар Министрларининг 1945 йил декабрь ойида Москвада бўлиб ўтган кенгашида чиқарилган қарорларда, шунингдек Бирлашган миллатлар ташкилоти Бош Ассамблеясининг қарорларида борлигини эслатиб ўтди.

Ўринбосарлар бу моддани Ҳарбий экспертлар комитетининг муҳокамасига топширишга рози бўлдилар.

Шундан кейин, Министр Ўринбосарлари ҳарбий мақсадларда ишлатилиши мумкин бўлган воситалар соҳасида олиб бориладиган илмий-текшириш ва тажриба ишларини чеклаш тўғрисида ўзаро фикр олишдилар.

Бу тўғридаги таклифлар Франция делегацияси томонидан киргизилди ва СССР делегацияси бу таклифларни қувватлади.

Америка Қўшма Штатлари ва Буюк Британия вакиллари француз делегациясининг таклифларига қарши э'тироз билдириб, бундай чеклашларнинг шартномага киргизилиши Австриянинг иқтисодий манфаатларига зарар етказади, дедилар. Франция вакили Парис айтганидек, бундай чеклашлардан кузатилган мақсад, Австриянинг Германия учун янги уруш қуроллари ишлаб чиқариладиган лабораторияга айланиш эҳтимолига йўл қўймаслик эканлиги тамомила равшан.

Америка ва Британия вакиллари Австриянинг узоқ вақтга мўлжалланган янги ҳарбий иншоотлар қуришини тақиқлаш ҳақидаги таклифга ҳам қарши чиқдилар.

Илмий-текшириш ишлари ва тажриба ишларини чеклаш тўғрисидаги масалани Ҳарбий экспертлар комитетининг муҳокамасига ҳавола қилиш, узоқ вақтга мўлжалланган ҳарбий иншоотлар қуришни тақиқлаш ҳақидаги масаланинг муҳокамасини Министрлар Ўринбосарларининг келгуси мажлисида давом эттиришга қарор берилди. (ТАСС).

УЧ МИНИСТРНИНГ БЎЛАДИГАН КЕНГАШИ ТЎҒРИСИДА

Ма'лумки, Ташқи ишлар министрлари кенгашининг 11 мартдаги мажлисида совет делегациясининг 1945 йил декабрь ойида Хитой тўғрисида чиқарилган қарорнинг қандай бажарилганлиги ҳақида ахборот беришни рўзномага киргизиш тўғрисидаги таклифи муҳокама қилинган вақтда, Д. Маршалл ва Э. Бевин бу масалани Москва кенгашида қатнашган уч мамлакат ташқи ишлар министрларининг ғайри-расмий кенгашида муҳокама қилиш мумкин, деган эдилар. Шу блан бирга, ана шу ғайри-расмий кенгашда Хитой вакили ҳам қатнашсин деган истак билдирилган эди. В. М. Молотов бунга жавобан, совет делегацияси бундай таклифга қарши э'тироз билдирмайди, деган эди.

Ўша куни, Ташқи ишлар министрларининг мажлиси тамом бўлганидан кейин В. М. Молотов шу масала юзасидан Д. Маршалл ва Э. Бевинга мактуб юборди. В. М. Молотов уч министрнинг ғайри-расмий кенгашини чақиришга ва бу кенгашда Хитой вакилини қатнаштиришга рози эканлигини та'кидлаб, яқин кунларнинг бирида шу кенгашни чақиришни таклиф этди. (ТАСС).

ТЕАТРЛАРДА:

ҲАМЗА ТЕАТРИДА — 15 ва 16 мартда **Муҳаббат.**

ЎзОПЕРА ТЕАТРИДА — 15 мартда **Лайли ва Мажнун.** ЎзССР халқ артистлари Шаҳодат Раҳимова, Қори Яқубов, ЎзССРда хизмат кўрсатган артистлар ва театр солистлари қатнашади. Дирижёр — Сталин мукофоти лауреати ЎзССР халқ артисти Мухтор Ашрафий.

16 мартда кечқурун **Боқчасарой фонтани.** ЎзССРда хизмат кўрсатган артистлардан Розия Каримова, Е. Барановский, Бутун Иттифоқ эстрада артистлари конкурси лауреати Галя Измайлова ва театр солистлари қатнашади. Дирижёр — Сталин мукофоти лауреати ЎзССР халқ артисти Мухтор Ашрафий.

МУҚИМИЙ ТЕАТРИДА — 15 мартда **Тоҳир ва Зуҳра,** 16 мартда **Офтобхон.**

ЎЗБЕК МУЗИКА ТЕАТРИДА (Беш'ёғоч) — 15 мартда **Тоҳир ва Зуҳра,** 16 мартда **концерт.**

ТОШКЕНТ ДАВЛАТ ЦИРКИДА — Ф. В. Федин раҳбарлигидаги **цирк труппаси гастрольларининг охирги кунлари** ва аттракцион — **йиртқич ҳайвонлар.** Ўйнатувчи — Кличис. 15 мартда **бир тамоша,** 16 мартда **уч тамоша.**

КИНОТЕАТРЛАРДА:

«ҒАЛАБА» (Шивли бозор) — **Оқариб кўринар ёлғиз елкан;** СОБИР РАҲИМОВ НОМЛИ КИНОТЕАТР (Тахтапул) — **Хўжа Насриддин;** «НОВОСТИ ДНЯ» — **Райком секретари;** «ВЕСНА» — **Шахсий иш;** АЛОҚА ХОДИМЛАРИ КЛУБИ — **Аламаслар дараси.**

«Главкинопрокат»
Ўзбекистон конторасы
Республика кинотеатрларида кўрсатиш учун
ГЛИНКА
деган янги овозли бадиий фильм чиқаради.
Сценарий автори ва постановкачи — **Л. Арнштам.**
Фильмнинг музыка композицияси — **В. Шебалинники.**
Бош рольларда:
Композитор М.И. Глинка—**Борис Чирков**
Хотини — **В. Серова**
Крепостной киши Ульянич—**В. Меркурьев**
Николай I — **Б. Ливанов**
Пушкин — **П. Алейников**
Жуковский — **М. Державин** ва бошқалар.
Фильмда Ленин орденли СССР Давлат Академик Большой театрининг хор ва балети қатнашади.
Бу фильмни Ленин орденли «Мосфильм» киностудияси 1946 йилда ишлаган.

ФИНЛЯНДИЯ ДЕЛЕГАЦИЯСИ МОСКВАГА КЕЛДИ

Финляндия йўллар ва жамоат ишлари министри Л. Кайялайнен бошчилигидаги Финляндия делегацияси Финляндияга Саймен каналидан фойдаланиш ҳуқуқи ва Порккала-Удд районы орқали қатнов ҳуқуқи берилиши ҳақида музокаралар олиб бориш учун 12 мартда Москвага келди.

Делегация составида Финляндия йўл ва сув иншоотлари бошқармасининг бош директори А. И. Лэнкурт жаноблари, Финляндия темир йўллари бошқармасининг Обер-директори Ф. Л. Лехтинэн жаноблари ва экспертлар бор.

Ленинград вокзалида Делегацияни СССР Ташқи Ишлар Министрлиги Коллегиясининг А'зоси К. В. Новиков, СССР Ташқи Ишлар Министрлиги Протокол Бўлимининг мудири Ф. Ф. Молочков ва СССР Ташқи Ишлар Министрлиги 5-нчи Европа Бўлими Мудирининг Ўринбосари М. С. Ветров, шунингдек Элчи К. Сунгстрем жаноблари бошчилигида Финляндиянинг СССРдаги миссияси а'золари кутиб олдилар.

Булғория ҳукуматининг Ташқи ишлар министрлари кенгашига мурожаати

СОФИЯ, 12 март (ТАСС). Булғория телеграф агентлиги хабар беради: Москвада бўлаётган Ташқи Ишлар Министрлари Кенгаши сессияси муносабати блан Булғория ҳукумати бош министр Георгий Димитров ва бош министр ўринбосари ҳамда ташқи ишлар министри Кимон Георгиев имзоси блан Ташқи Ишлар Министрлари Молотов, Маршалл, Бевин ва Бидога мактуб юборди.

Мактубда бундай дейилади: «Бирлашган миллатлар блан Германия ўртасидаги уруш ҳолатини тугатиш масаласи ўртага қўйилган ҳозирги пайтда, Булғория ҳукумати бошқа бир масала ҳам, чунончи, Булғория блан Германия ўртасидаги уруш ҳолатини тугатиш масаласи ҳам ўртага қўйилиши керак деб ҳисоблайди.

Ҳақиқатан ҳам, бу иккала мамлакат ўртасидаги тинч ҳолатни тиклаш Булғориянинг Германияга қарши урушда бевосита қатнашганлиги муносабати блан мантиқий ва ҳуқуқий жиҳатдан жуда зарурдир».

Мактубда айтилишича, сулҳ шартномасининг кириш қисмида Булғориянинг Германияга қарши урушда фаол қатнашганлиги кўрсатилган. Сўнгра, шартномада бундай дейилади: «Германияга қарши Булғория томонидан бевосита э'лон қилинган ва булғор халқи жиддият блан олиб борган бу урушда Булғория кўп талафот кўрди. Булғорияда 339.760 киши қўлга қурол олиб, турли фронтларда 8 ой жанг қилди. Ўлганлар, ярадорлар ва бедарак бўлиб кетганларнинг сони 40 минг кишига етади. Уруш Булғориянинг халқ хўжалигига 133.130 миллион лев миқдорида зарар етказди. Бу рақамлар булғор халқининг уруш даврида ва Германия Булғория ерида хўжайинлик қилиб турган даврда кўрган бутун жабр-жафоларини акс эттиролмайди. Бу рақамлар булғор халқининг Германияга қарши ўз чегарасидан узоқда бевосита олиб борган урушда кўрган зарарларинигина акс эттиради.

Булғория ҳукумати Германияга қарши урушда қатнашганлиги муносабати блан Булғория давлатининг ҳуқуқи ва манфаатларига Ташқи Ишлар Министрлари Кенгашининг э'тиборини жалб қилишни ўринли деб ҳисоблайди. Агар Булғорияга Германия тўлайдиган репарацияларнинг бир қисмини талаб қилишга рухсат этилса, булғор халқининг берган қурбонлари ва кўрган зарарлари бирмунча қопланиши мумкин. Масала шу тарзда ҳал этилган тақдирдагина немис гитлеризмига қарши урушда булғор халқи берган қурбон ва зарарлар қисман қопланган бўлади. Ниҳоят, шуни ҳам кўрсатиб ўтиш керакки, масала шундай ҳал қилингандагина Булғория блан тузилган шартноманинг 26-нчи моддасига биноан, Булғория Германияга нисбатан қиладиган талабларидан воз кечиши натижасида, Булғорияда юз берган оғир аҳволни енгиллатиш мумкин.

Булғория ҳукуматининг фикрича, бу нарса сулҳ шартномасига Булғорияга нисбатан йўл қўйилган адолатсизликни тузатадиган бирдан-бир йўлдир, чунки бу сулҳ шартномасининг шартлари масалан, Финляндия блан тузилган сулҳ шартномасига нисбатан қаттиғроқдир. Финляндия блан тузилган шартномада Германияга нисбатан қўйилган талаблардан воз кечишни назарда тутган моддалар йўқ. Булғория халқи Германияга қарши астойдил уруш олиб борганлигини ва бу урушда фақат ўз ерини озод қилиш блангина чекланмай балки Бирлашган миллатларнинг умумий ишига ҳам ёрдам берганлигини назарга олиб, Булғория ҳукумати илгари ўқ давлатларининг шериги бўлган бошқа бирон мамлакатга қараганда Булғорияга қаттиғроқ жазо берилишини адолатсизлик деб ҳисоблайди. Ана шунинг учун Булғория ҳукумати тўртта улуғ давлат Ташқи Ишлар Министрлари Кенгашидан Германия блан тузиладиган сулҳ шартномаси ҳақидаги музокаралар вақтида Булғориянинг махсус делегациясини қабул қилишни илтимос этади. Бу делегация юқорида баён қилинган масалалар ҳақида Булғория ҳукумати номидан Булғориянинг қонуний талабларини баён қилиб беради».

БЕЛЬГИЯ ҲУКУМАТИ ИСТЕ'ФО БЕРДИ

БРЮССЕЛЬ, 12 март (ТАСС). Министрлар советининг раиси Гюисманс Бельгия ҳукуматининг исте'фо берганлиги ҳақида Шоҳзода-регентга баённома топширди.

БЕЛЬГИЯНИНГ ЯНГИ ҲУКУМАТИНИ ТУЗИШ СПААККА ТОПШИРИЛДИ

БРЮССЕЛЬ, 12 март (ТАСС). Шоҳзода-регент Шарль янги ҳукумат тузишни Спаакка топширди.

БЕЛЬГИЯ ҲУКУМАТИНИНГ ИСТЕ'ФО БЕРИШИГА ДОИР

БРЮССЕЛЬ, 13 март (ТАСС). Коммунист министрлар бир тонна кўмирнинг нархини 600 франкдан 629 франккача оширишга рози бўлмаганликлари сабабли, Бельгия ҳукумати исте'фо берди.

Тош кўмир компанияларига давлат томонидан қарз бериш тўхтатилганлиги учун ҳукумат кўмир конларининг эгаларига тош кўмирни 600 франкдан сотишни таклиф этди. Бу қарорга барча министрлар қўшилган эди. Аммо кўмир конларининг эгалари тош кўмирни ҳукумат белгилаган нархда сота олмаганликларини айтдилар.

10 мартда Министрлар советининг мажлиси бўлди. Мажлисда социалистлар блан либераллар партияларининг а'зоси бўлган министрлар, шунингдек партиясиз министрлар бир тонна кўмир баҳосини 629 франккача оширишга рози бўлдилар. Коммунист министрлар эса кўмир конлари эгалларига бу хилда ён берилишига қат'иян қарши чиқдилар, чунки бу ҳархил молларнинг нархи ошиб кетишига сабаб бўлур эди. Коммунист министрлар, агар қолган министрлар кўмир нархини яна ошириш тўғрисидаги фикрларидан қайтмасалар, биз исте'фо берамиз дедилар.

11 март соат 20—30 минутда министрлар советининг мажлиси бўлди. Бюиссере коммунист министрлар ҳукумат составидан чиқдилар деб билдирди. Шундан кейин Гюисманс бошлиқ министрлар совети исте'фо берди.

Мас'ул муҳаррир: **С. РАЖАБОВ.**

МЕҲНАТКАШЛАР ДЕПУТАТЛАРИ ҚИЗИЛ БАЙРОҚ ОРДЕНЛИ ТОШКЕНТ ШАҲАР СОВЕТИ ИЖРОИЯ КОМИТЕТИНИНГ МАЖБУРИЙ ФАРМОЙИШИ

1947 йил 3 март, № 6. Тошкент шаҳри.

ИЧ ТЕРЛАМАСИ ВА ЮРАК БУРУҒИ КАСАЛЛИКЛАРИГА ҚАРШИ МАЖБУРИЙ ЭМЛАШ ТЎҒРИСИДА.

Ме'да-ичак касалликларининг тарқалишига йўл қўймаслик учун, Тошкент шаҳар Советининг Ижроия Комитети қарор қилади:

1. 1947 йил 15 мартдан 1 июньгача шаҳар аҳолиси 7 ёшдан тортиб ҳамда болалар боғчаларида тарбияланувчи болалар 4 ёшдан тортиб ич терламаси ва юрак буруғи касалликларига қарши ёппасига эмлансин.

ЭСЛАТМА: Тиббий сабаблар блан озод қилинган кишилар эмланмайди.

2. Эмлаш ишларини уюштириш ва ўтказиш шаҳар ва район соғлиқни сақлаш бўлимларига юклансин.

3. Навбатда чақириладиган допризивниклар, саноат корхоналарининг ишчи ва хизматчилари, озиқ-овқат ташкилотларининг ходимлари, водоканал, тозалаш иншоотларининг ходимлари ва медицина ходимлари биринчи навбатда эмлансин.

4. Корхона ва муассасаларнинг директорларига ҳамда уй-жой мудирларига ёппасига эмлашни кўрсатилган муддатларда та'минлаш мажбурияти юклансин.

5. Ушбу мажбурий фармойишни бажармасликда айбдор бўлган кишилар ма'мурий жавобгарликка, я'ни 100 сўмгача жарима тўлашга ёки 1 ойгача муддат блан мажбурий ишга тортилсин.

6. Ушбу мажбурий фармойиш, матбуотда э'лон қилинган кундан бошлаб 15 кундан кейин кучга киради ва Тошкент шаҳри доирасида жорий бўлади.

Тошкент шаҳар Совети Ижроия Комитетининг раиси ХУСАИНОВ.
Тошкент шаҳар Совети Ижроия Комитетининг секретари МЎМИНОВА.

«Қизил Ўзбекистон» ва «Правда Востока» бирлашган нашриётининг босмахонаси.
Тиражи 64,5 минг. Р.00143. № 117.